

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete  
8100 Várpalota, Gárdonyi Géza u. 39.  
Tel: 592-660 Pf.:76. Fax:592-676  
e-mail:varpalota@varpalota.hu

---

## ELŐTERJESZTÉS

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének  
2024. november 28-i ülésére

*A határozati javaslat elfogadásához egyszerű többség szükséges.*

**Tárgy:** Tájékoztatás Várpalota város 2024. évi környezeti állapotáról

**Előterjesztő:** Campanari-Talabér Márta polgármester


**Előkészítő:** Kotzó Szabolcs környezetvédelmi ügyintéző


**Az előterjesztést megtárgyalta:**

Humán Erőforrás Bizottság  
Gazdasági Bizottság  
Inota Városrész Önkormányzó Testülete

*Az előterjesztés és a határozattervezet törvényességi szempontból megfelel.*

**Ellenőrizte:**

  
**Bérczes Beáta**  
jogi előadó

  
**Sándor Tamás**  
aljegyző

  
**dr. Ignácz Anita Éva**  
jegyző

## Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján - mely értelmében az önkormányzatok a környezet védelme érdekében elemzik, értékelik a környezet állapotát illetékességi területükön, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatják a lakosságot - a település 2024. évi környezeti állapotáról az alábbi tájékoztatást adom.

### I. Hulladékgazdálkodás

#### 1. Várpalota város kommunális hulladékainak elhelyezése

Várpalota városban keletkező települési szilárd hulladékok fajták szerint kerülnek gyűjtésre és különböző helyeken hasznosításra.

A közszolgáltatás keretében begyűjtésre kerülő hulladékokat (kevert települési hulladék, lom, zöldhulladék, szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékok) 2023.06.30-ig a közszolgáltató Depónia Nonprofit Kft. közszolgáltatói alvállalkozójaként gyűjtötte be a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft.

2023.07.01-től a hulladékgazdálkodási feladatok ellátását az állam átvette és koncessziós rendszer keretében a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. részére adta koncesszióba 35 évre. A MOHU Zrt. a hulladékgazdálkodási feladatok ellátását régiókoordinátorokon keresztül végzi, akik alvállalkozókat vehetnek igénybe munkájukhoz. A Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. ebben a rendszerben 2023.07.01-től a régiókoordinátor Depónia Nonprofit Kft. alvállalkozójaként végzi Várpalota közigazgatási területén a kevert települési hulladék, a lom, a zöldhulladék és a szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékok begyűjtését.

A Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. (továbbiakban Kft.) 2024. február 19-e óta lakossági hulladékgyűjtő udvart üzemeltet a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. alvállalkozójaként a 8100 Várpalota, Grábler-tó utca 3212/109 helyrajzi szám alatti telephelyen (TESCO mögött). A Kft. a lakossági hulladékudvarban a háztartásokban keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat veszi át meghatározott kvóták szerint. A hulladékudvar szakképzett személyzet által működtetett, önálló, zárt átvevőhely. Szolgáltatásai lakossági eredetű és mennyiségű hulladékokra vonatkozóan vehetők igénybe.

Ezen kívül a Kft. továbbra is végzi az inert hulladékok (beton, téglá, cserép, kerámia, föld, kő) szállítását és az állati tetem hulladékok átvételét.

A Kft. a fenti tevékenységek végzéséhez a tárgyi és személyi feltételekkel rendelkezik.

**A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő átadását az alábbi táblázat foglalja össze:**

HAK	Hulladék megnevezése	Kezelés módja	Kezelő megnevezése
08 03 17*	Veszélyes anyagokat tartalmazó, hulladékká vált toner	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.

13 02 05*	Ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
15 01 01	Papír és karton csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelését vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.
15 01 02	Műanyag csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelését vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.
15 01 06	Kevert csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelését vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.
15 01 07	Üveg csomagolási hulladék	Előkezelés vagy hasznosítás	A hulladékok előkezelését vagy hasznosításra történő átadását a Depónia Nonprofit Kft. végzi.
15 01 10*	Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
15 01 11*	veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
16 01 03	Hulladékká vált gumiabroncsok	Gyűjtés és előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
16 01 07*	Olajszűrő	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
16 01 14*	Veszélyes anyagokat tartalmazó fagyálló folyadék	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
16 06 01*	Ólomakkumulátorok	Gyűjtés és előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.

17 01 01	Beton hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota, 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
		Talajban történő hasznosítás	Magyar Kötőrő Kft. (Várpalota, 0198/11. hrsz.)
17 01 02	Tégla hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota, 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
17 01 03	Cserép és kerámia hulladék	Talajban történő hasznosítás	Magyar Kötőrő Kft. (Várpalota, 0198/11. hrsz.)
17 01 07	Beton, tégl, cserép és kerámia keverékének hulladéka	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota, 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
		Talajban történő hasznosítás	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
17 02 02	Üveg (építésből, bontásból származó)	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota, 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
17 05 04	Föld, kő, takaróanyag	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota, 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
		Talajban történő hasznosítás	Magyar Kötőrő Kft. (Várpalota, 0198/11. hrsz.)
18 02 02	Egyéb, 1. kategóriájú állati tetem hulladék	Hasznosítás	Átvevő, tároló: Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. Elszállító és feldolgozó: ATEV Zrt.
20 01 01	Papír és karton	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
20 01 10	Ruhanemű	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.

20 01 13*	Oldószerek	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
20 01 19*	Növényvédő szer	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
20 01 27*	Veszélyes anyagokat tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
20 01 28	Festékek, tinták, ragasztók és gyanták, amelyek különböznek a 20 01 27-től	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
20 01 36	Kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21-től, 20 01 23-tól és 20 01 35-től	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
20 01 40	Fémek	Előkezelés	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.
20 03 07	Lom hulladék	Talajban történő hasznosítás	Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. hulladéklerakója (Várpalota, 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.)
		Talajban történő hasznosítás	A hulladékok előkezelésre vagy hasznosításra történő szállítását a MOHU által megadott cégek végzik.

A hulladékfajtákról és keletkezett éves mennyiségükről jelentés készült, melyet 2024. március 1-ig a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya részére, a közszolgáltatás körébe tartozó hulladékokról pedig havonta és negyedévente a közszolgáltató Depónia Nonprofit Kft. részére elektronikus jelentés formájában küldött meg a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. A jelentések határidőre elküldésre kerültek.

**Hulladékgazdálkodással kapcsolatos érvényes engedélyek:**

*Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. engedélyei*

<b>Engedély száma</b>	<b>Engedély tárgya</b>	<b>Telephely</b>	<b>Érvényességi idő</b>
PE/KTFO/0109 7-9/2021., utolsó módosítás: PE/KTFO/0003 2-1/2023.	Nem veszélyes hulladékok szállítása, kereskedelme, közvetítése és gyűjtése	Központi telephely (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2026.03.25.
PE/KTFO/0463 9-9/2020., utolsó módosítás: PE/KTFO/0003 1-1/2023.	Veszélyes hulladékok szállítása	Központi telephely (Várpalota, Fehérvári u. 7.)	2025.09.16.
VE/30/05665- 15/2023., utolsó módosítás: VE/30/06180- 11/2024.	Veszélyes és nem veszélyes hulladékok gyűjtése	Hulladékudvar (Várpalota, Grábler-tó utca 3212/109 hrsz.)	2028.08.30
19824/2007., utolsó módosítás: VE/30/07284- 8/2022.	Várpalota nem veszélyes hulladéklerakó D-i területrésztől hulladéklerakási tevékenység felhagyása, lerakó utógondozása (I. terület)	Várpalota, 0271/hrsztől terület, nem veszélyes hulladéklerakó telep	II. ütem: 2026. 06. 30. Engedély érvényessége: 2047. 10. 31.
22294/2010., utolsó módosítás: KTF- 18535/2015., 66826/2015.	Nem veszélyes hulladéklerakó egységes környezethasználati engedélye (IPCC) (II. terület)	Várpalota, 0271/hrsztől terület, nem veszélyes hulladéklerakó telep	I. ütem: 2018. 06. 30. (elkészült) II. ütem: 2026. 06.30. Engedély érvényessége: 2047. 05. 30.

**A hulladékkezelési tevékenységet szolgáló tárgyi feltételek:**

A tárgyi feltételeket a hulladékgyűjtést végző gépjárművek, a targonca, a berendezések, eszközök, a hulladékgyűjtő edények, gyűjtőszigetek biztosítják.

*Gépjárművek:* 10 db gyűjtőjáratos, 3 db konténeres és 2 platós hulladékszállításra alkalmas tehergépjármű, 1 db aprítógép és 1 db targonca.

*Eszközök:* hídmérleg a központi telephelyen és a hulladékudvarban is, valamint lapmérleg a hulladékudvarban.

**2. A keletkezett hulladékok mennyisége fajtánként (2023.10.01-től 2024.09.30-ig)**

HAK	Hulladék megnevezése	Várpalota város területéről begyűjtött hulladék mennyisége (kg)	Gyűjtési alkalmak
08 03 17*	Veszélyes anyagokat tartalmazó, hulladékká vált toner	13	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
13 02 05*	Ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	196	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
15 01 01	Papír és karton csomagolási hulladék	37	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
15 01 02	Műanyag csomagolási hulladék (hungarocell)	23	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
15 01 06	Kevert csomagolási hulladék	340.511	szigetes havonta 1x házhoz menő kéthetente 1x
		253	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
15 01 07	Üveg csomagolási hulladék	50.156	havonta 2x
		185	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
15 01 10*	Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	32	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
15 01 11*	veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat	31	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
16 01 03	Hulladékká vált gumiabroncsok	7.853	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
16 01 07*	Olajszűrő	4	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
16 01 13*	Fékfolyadék	2	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
16 01 14*	Veszélyes anyagokat tartalmazó fagyálló folyadék	40	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
16 06 01*	Ólomakkumulátorok	288	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
17 01 01	Beton hulladék	693.655	folyamatosan, igény szerint
17 01 02	Tégla hulladék	557.960	folyamatosan, igény szerint
17 01 03	Cserép és kerámia	36.980	folyamatosan, igény szerint
17 01 07	Beton, téglá, cserép és kerámia keverékének hulladéka	54.420	folyamatosan, igény szerint
		20.220	nyitvatartási időben a hulladékudvarban

17 05 04	Föld, kő, takaró anyag	582.020	folyamatosan, igény szerint
17 09 04	Kevert építési-bontási hulladék, amely különbözik a 17 09 01-től, a 17 09 02-től és a 17 09 03-tól	2.732	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
18 02 02	Egyéb, 1 kat. állati hulladék	3.779	folyamatosan, igény szerint
20 01 01	Papír és karton	359	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 02	Üveg	359	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 10	Ruhanemű	1.059	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 13*	Oldószerek	2	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 19*	Növényvédő szer	4	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 21*	Fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék	47	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 25	Étolaj és zsír	66	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 27*	Veszélyes anyagokat tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták	54	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 28	Festékek, tinták, ragasztók és gyanták, amelyek különböznek a 20 01 27-től	274	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 33*	Elemek és akkumulátorok, amelyek között a 16 06 01, a 16 06 02 vagy a 16 06 03 azonosító kóddal jelölt elemek és akkumulátorok is megtalálhatók	59	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 35*	Veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21-től és a 20 01 23-tól	628	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 36	Kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21-től, 20 01 23-tól és 20 01 35-től	23.921	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 38	Fa, amely különbözik 20 01 37-től	454	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 39	Műanyagok	291	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 01 40	Fémek	1.709	nyitvatartási időben a hulladékudvarban
20 02 01	Biológiailag lebomló hulladék	71.140	lakossági begyűjtés: január 2x február, december 0 márciustól novemberig 1x



		242.700	városüzemeltetésből származó: folyamatosan, igény szerint
20 03 01	Települési kevert hulladék	5.167.260	családi házas övezetből hetente 1x tömbház övezetből hetente 2x
20 03 07	Lom hulladék	58.280	évente 1x, illetve igény szerint
<b>Összesen</b>		<b>7.920.056</b>	

### **3. Hulladékudvar**

*A Várpalotai Hulladékudvar (8100 Várpalota, Gábler-tó utca 3212/109 hrsz.) az alábbi nyitvatartással fogadja a lakosokat:*

hétfő-kedd-csütörtök-péntek: 06:00-14:00 óra között  
szerda: 06:00-18:00 óra között  
szombat: 08:00-12:00 óra között

*A napi zárás elvégzése miatt a Hulladékudvarba hulladékot a zárást megelőző negyed óráig lehet behozni.*

A lakosok igazoló okmányuk (magyarországi lakcím kártya, tartózkodási engedély/kártya, hatósági bizonyítvány, regisztrációs igazolás, vagy bejelentőlap) felmutatásával, területi megkötések nélkül bármely hulladékudvar szolgáltatásait országosan igénybe vehetik – a várpalotai hulladékgyűjtő udvar így a várpalotai lakosokon kívül más települések lakosai számára is elérhető.

MOHU MOL Zrt. a Hulladékudvar és logisztikai kapacitások rendelkezésre állása érdekében országosan egységesen meghatározott (napi/éves) átvételi mennyiségek alkalmazását vezette be, továbbá a Hulladékudvar tárolási kapacitásai is végesek. Fontos, hogy a napi/éves átvételi mennyiség felett többlethulladékot még térítés ellenében sem tud a Hulladékudvar átvenni.

Az egyes hulladéktípusoknál alkalmazott kvótákról a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. weboldalán található részletes információk. (vknk.hu)

**A hulladék leadásával kapcsolatosan a Szolgáltató a következő lépések betartását javasolja a lakosság számára:**

1. Kérjük hívja fel nyitvatartási időben a +36-20-390-3386 telefonszámot, ahol tájékoztatják, hogy a leadni kívánt hulladékból mennyit adhat le aznap.
2. Keresse fel a Hulladékudvart a Várpalota, Grábler-tó utcában, majd a kijelölt helyen várakozzon. Érkezési sorrendben történik majd a hulladék átvétele.
3. Jelentkezzen be a Hulladékudvar kezelőjénél. (csengessen a megjelölt helyen)
4. Érvényes magyarországi lakcím kártyáját fel kell mutatnia.

5. Hajtson be a kapun, a Hulladékudvar kezelője tájékoztatni fogja, hogy a mérlegelés hogyan és hol fog történni. (hídmérleg vagy lapmérleg a hulladék típusának és mennyiségének megfelelően) Tájékoztatást kap a hulladék átvételének pontos menetéről.
6. Megtörténik a mérlegelés.
7. A lakcímkártya adatok és a mérési eredmények (hulladék típusa HAK kód szerint, hulladék mennyisége) és a lakcímkártya adatok rögzítésre kerülnek a MOHU MOL Zrt. által felügyelt informatikai rendszerben.
8. A Hulladékudvarban el kell helyeznie a hulladékokat a kezelő útmutatása alapján az erre a célra kialakított tárolókban. (A hulladékudvaros és kezelő nem helyez és rakodik hulladékot, csak segítő munkát végez, útmutatást ad.)
9. Ha szükséges, vissza kell fáradnia a hídmérleghez az üres állapotban lévő gépjármű leméréséhez is.
10. Ha a kezelő jelzi, hajtson ki a kapun.

#### **A lakosság által a hulladékudvarban átadható veszélyes és nem veszélyes hulladékok**

<b>Átadható hulladékok</b>	<b>Naponta kötelezően átvehető maximális mennyiség ingatlanonként</b>	<b>Évente átvehető maximális mennyiség ingatlanonként</b>
<b>tonerek</b>	<b>2 db/nap</b>	<b>10 db/év</b>
<b>fáradt olajok motor-, hajtómű- és kenőolajok hulladéka</b>	<b>50 kg/nap</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>olajos, zsíros és egyéb szennyeződéstől, valamint ételmaradéktól mentes papírból, kartonpapírból készült csomagolások</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>xps, eps hungarocell (szennyezetten beérkező anyag átvétele tilos!)</b>	<b>0,2 m<sup>3</sup>/nap</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>olajos, zsíros és egyéb szennyeződéstől, valamint ételmaradéktól mentes fából készült csomagolások</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>olajos, zsíros és egyéb szennyeződéstől, valamint ételmaradéktól mentes műanyagból, tetrapackból és fémből készült vegyes csomagolások</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>olajos, zsíros és egyéb szennyeződéstől, valamint ételmaradéktól mentes fehér és színes üvegből készült csomagolások, öblös üvegek együtt gyűjtve (pl. italos, üdítős, befőttés üvegek)</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>olajos, zsíros és egyéb szennyeződéstől, valamint</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig

<b>ételmaradéktól mentes textiltől készült csomagolások</b>		
<b>kiürült festékes dobozok</b>		
<b>olajos flakonok</b>	<b>10 kg/nap</b>	<b>50 kg/év</b>
<b>hajtógázpalackok, spray-k</b>	<b>5 kg/nap</b>	<b>10 kg/év</b>
<b>kizárólag személygépjármű gumiabroncs kerülhet begyűjtésre 24"-os felső határig, kizárólag felni nélkül és szálas roncsolódás nélkül (nem durrdefektes), valamint átvehető még bicikli gumiabroncs</b>	<b>4 db/nap</b>	<b>16 db/év</b>
<b>olajszűrők</b>	<b>2 db/nap</b>	<b>4 db/év</b>
<b>fékfolyadék</b>	<b>5 kg/nap</b>	<b>10 kg/év</b>
<b>fagyálló folyadék</b>	<b>20 kg/nap</b>	<b>60 kg/év</b>
<b>ólomakkumulátorok</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>építésből, bontásból származó beton, téglák, cserép és kerámia vagy azok keveréke (fontos, hogy nem tartalmazhatnak veszélyes hulladékot, például azbeszt tartalmú palát!)</b>	<b>150 kg/nap</b>	<b>1000 kg/év</b>
<b>építésből, bontásból származó kevert hulladék, ami tartalmazhat többek között üveget (kopolit, drótos), műanyagot, fémekeket, fémkeverékeket, kábeleket, gipszalapú építőanyagokat, szanitert (fontos, hogy nem tartalmazhatnak veszélyes hulladékot, például azbeszt tartalmú palát!)</b>	<b>150 kg/nap</b>	<b>1000 kg/év</b>
<b>vegyes papír, pl.: újság, szórólap, irodai papír, könyv, stb.</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>síkküveg külön gyűjtve keret nélkül</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>ruhanemű</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>oldószerek</b>	<b>10 kg/nap</b>	<b>20 kg/év</b>
<b>növényvédő szer</b>	<b>5 kg/nap</b>	<b>10 kg/év</b>
<b>fénycsővek, izzók</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>étolaj, sütőzsír</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>festékhulladék (oldószerbázisú festékek, lakkok, ragasztók, stb.)</b>	<b>10 kg/nap</b>	<b>20 kg/év</b>
<b>nem veszélyes festékhulladék (vízbázisú festékek, lakkok,</b>	<b>20 kg/nap</b>	<b>50 kg/év</b>

<b>ragasztók, stb.)</b>		
<b>veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek</b>	<b>2 kg/nap</b>	<b>10 kg/év</b>
<b>mosószerek</b>	<b>5 kg/nap</b>	<b>20 kg/év</b>
<b>kiselejtezett elektromos berendezések lítium-ion akkumulátorai</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>elemek és akkumulátorok</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések</b>  <b>Pl.: hűtőszekrény, fagyasztó, mosógép, mosogatógép, tűzhely, mikrohullámú sütő, vasaló, vízforraló, porszívó, hajszárító, kenyérpírító, szendvicssütő, kávéfőző, képcsöves és síkképernyős TV, rádió, informatikai eszközök, telefonkészülékek, légkondicionáló, hőcserélő, használt villanymotorok, vegyes kábel, stb.</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>napelemek</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>fa hulladék (bútorok, fa hulladékok)</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>egyéb műanyagok (kerti bútor, játék, keményebb alapanyagú műanyag hulladék, stb.)</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>egyéb fém hulladék (fémcsap, stb.) (külön kell gyűjteni a fém csomagolási hulladékoktól)</b>	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig	a hulladékudvar gyűjtési és tárolási kapacitásáig
<b>lom</b>	<b>150 kg/nap</b>	<b>600 kg/év</b>
<b>Pl.: bútorok, szekrények, kárpitozott bútorok, ágymatracok, szőnyegek, stb.</b>		

#### **4. A szelektív gyűjtők számának alakulása**

- Lakossági szelektív hulladékgyűjtő szigetek száma: 38 db.
- Lakossági szelektív hulladékgyűjtő 1100 literes konténerek száma: 117 db.
- Családi házaknál, közületeknél, oktatási intézményeknél lévő 110 és 120 literes szelektív gyűjtőedények száma összesen: 2.079 db.
- Közületeknél, intézményeknél levő 1100 literes szelektív gyűjtőedények száma: 17 db.

(Az adatok alapján emelkedő tendencia figyelhető meg a szelektív gyűjtőedények számában: 2021-ben 1.804 db, 2022-ben 1.937 db, 2023-ban 2000 db, 2024-ben: 2079 db.)

### **5. A 0271/11 és 0271/14 hrsz. (korábban 0271 hrsz.) alatti bezárt hulladéklerakó jelenlegi állapota**

A hulladéklerakó területén monitoring hálózat működik, vízfigyelő kutak, gázkutak és magassági pontok kerültek kiépítésre. A környezetvédelmi hatóság részére minden év március 01-ig, a vízügyi hatóság részére pedig minden év március 31-ig összefoglaló jelentést kell készíteni az ellenőrzésekről, megfigyelésekről, vizsgálati eredményekről. A dokumentáció a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft.-nél megtekinthető.

#### **Talajvíz figyelő monitoring kutak**

A hulladéklerakó felszíni vizekre gyakorolt hatásának nyomon követésére 6 db talajvíz monitoring kutat üzemeltet a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft., melyekből meghatározott időközönként mintát kell venni és azt különböző paraméterekre vizsgálni kell. A rekultivációra és az utógondozásra vonatkozó engedély előírja a „lefolyástalan tó” mintavételezését is, melyet évente kell elvégezni. A mintavételezés rendjét a talajvíz figyelő monitoring kutakból és a lefolyástalan tóból az alábbi táblázat foglalja össze:

<b>Mintavételi gyakoriság</b>	<b>Negyedévente</b>	<b>Fél évente</b>	<b>Évente</b>
<b>I., II., III., V., VI. kút</b>	felszín alatti víz szintje, pH, fajlagos vezetőképesség, összes keménység, KOI <sub>k</sub> , KOI <sub>ps</sub> , klorid, nitrit, fluorid, ammónium, nitrát, foszfát, szulfát, arzén, bór, króm, cink, nikkel, ólom, higany, réz, kadmium	összes anyag, szelén	oldott bárium, <b>fenol, TPH</b>
<b>IV./A kút</b>	felszín alatti víz szintje, pH, fajlagos vezetőképesség, összes keménység, KOI <sub>k</sub> , KOI <sub>ps</sub> , klorid, nitrit, fluorid, ammónium, nitrát, foszfát, szulfát, arzén, bór, króm, cink, nikkel, ólom, higany, réz, kadmium, <b>fenol,</b>	összes anyag, szelén	

	<b>TPH</b>		
<b>Lefolyástalan tó</b>			pH, fajlagos vezetőképesség, össz. keménység, klorid, nitrit, ammónium, foszfát, szulfát, TPH

A monitoring kutakból a mintavételezés 2024-ben március 26-án, június 25-én és szeptember 24-én már megtörtént, az utolsó negyedéves mintavétel pedig november végére tervezett. A 2023. évi utolsó negyedéves mintavétel november 29-én történt meg. A lefolyástalan tó mintavételezését 2024-ban március 26-án végeztette el a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft.

A lerakó körül csapadékvíz elvezető övárók is kiépítésre került, melyből a csapadékvíz akkreditált mintavételezését és laborelemzését évente egyszer kell elvégeztetni. 2024-ban ez a mintavétel és elemzés május 17-én történt meg. A mintavételek alapján a környezeti elemek veszélyeztetése nem állapítható meg, az egykori lerakó konszolidációs folyamatával kapcsolatosan probléma nem merült fel.

### Gázkutak

A rekultiváció részeként 12 db gázkút (G1-G12) fúrása, szelvényezése történt meg 2011. március 23-24-én. A kutak kialakítását a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. (jogelődje) 2011.04.01-én jelentette be a Környezetvédelmi Hatóság részére. A 8. sz. főút Várpalotát elkerülő szakaszának építési munkálatainak végétével 2017-ben kialakításra került a lerakó új területén 6 db gáz-kiszellőző kút (G13-G18), melyek mintavételezése a már meglévő 12 db gázmonitoring kút mintavételezésével egyidőben került sor. A Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. - 19824/2007. ügyszámú, 77408/07 iktatószámú rekultivációs témájú engedélyének 5.07 pontjában előírtaknak megfelelően - a hulladéklerakó-gáz vizsgálatához szükséges mintavételt évente kétszer elvégzi. 2024-ben az első mintavételezés és elemzés július 09-én történt meg, a második pedig november végére tervezett. A 2023. évi második mintavétel december 14-én történt meg.

A mintavételt és a vizsgálatokat az Eurofins Analytical Services Hungary Kft. Környezetanalitikai Laboratórium végezte. Az átlageredményeket alapul véve a hulladéklerakó-testben a képződött metán mennyisége a 2022. júniusi mintavételhez képest növekedést mutatott mind a 2022. novemberi, mind a 2023. júliusi mintavétel alkalmával, de a 2023. decemberi mintavételnél már nagymértékben csökkent a mennyisége, tehát a bomlási folyamatok a hulladéktestben még zajlanak, a gázképződés pedig ingadozónak mondható.

### Diffúz légszennyező forrás

A Közszolgáltató a kommunális hulladéklerakó - helyhez kötött diffúz levegőszennyező forrás - légszennyezésének mértékéről a 2023. évre vonatkozó éves jelentését, a vonatkozó jogszabály szerint 2024. március 31-ig a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járás

Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya részére megküldte. A jelentés „nullás”, mert a hulladéklerakó bezárása óta kiporzást okozó munkavégzés nem történt.

### **Magassági pontok**

A hulladéklerakón történt megfigyelésekről és mérésekről összeállítandó éves jelentéseknek tartalmaznia kell a lerakó hulladéktest szintjének adatait is. A hulladéklerakó területén 2010-ben 6 db pontból álló referenciapont hálózat került kialakításra (MP-1 – MP-6). A ponthálózat 6 magassági ponttal (MP-10 – MP-15) történő bővítésére 2012-ben került sor, amelyek azonban 2016-ban a 8. sz. főút Várpalotát elkerülő szakaszának építési munkálatai miatt megsemmisültek. 2017-ben a 8. sz. főút Várpalotát elkerülő szakasz építési munkálatainak végeztével kialakításra került a lerakó új területrészén 3 db új magassági pont (SMK1, SMK2, SMK3), valamint a 2016-ban megrongálódott MP-1 magassági pont is kijavításra került, így 2019-ban összességében 9 pont állt rendelkezésre a magasság meghatározásához.

A magassági szinteket a Pannon Geodézia Kft. mérte fel 2023. december 07-én került sor. Az adatok bizonyítják, hogy a terület konszolidálódása, tömörödése folyamatban van. A 2024. évi mérés november végére tervezett.

### **Állati eredetű hulladékok**

A nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet alapján elkészült a települési melléktermék gyűjtőhely működési szabályzata. Az új jogszabályok alapján a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Járási Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatala a Várpalota, nem veszélyes hulladéklerakón található állati hulladék gyűjtőhelyet 2013. áprilisban nyilvántartásba vette.

A fent hivatkozott jogszabály egyik lényeges pontja, hogy a települési gyűjtőhelyen összegyűjtött állati eredetű mellékterméket 1. kategóriájúnak kell tekinteni, és így továbbszállítani a melléktermék kezelésére engedélyezett létesítménybe. Várpalotáról az állati hulladékokat az ATEV Zrt. szállítja el.

A 8. sz. főút Várpalotát elkerülő szakaszának építési munkálatai miatt 2014-ben az állati eredetű hulladékok gyűjtőhelye áthelyezésre került a bezárt hulladéklerakó mellett található eb rendészeti telep mellé, ami a jogszabályi előírásoknak megfelel.

### **Inert hulladékok**

A lakosságnak, az inert hulladékok leadására korábban csak a Partner-Depónia Hulladékhasznosító Kft. inotai telephelyén (Várpalota 0192/1, 0192/4 a, c hrsz.) volt lehetősége. 2024. február 19-től azonban már a megnyitott hulladékudvarban (Várpalota, Grábler-tó utca 3212/109 helyrajzi szám alatti telephelyen a TESCO mögött) is leadhatók az előírt kvóták betartásával, amiről érdemes a hulladék leadását megelőzően telefonon érdeklődni. Fentiekén kívül továbbra is van lehetőség térítés ellenében a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft.-től konténert bérelni ezen hulladékok elszállíttatására.

### **Új szolgáltatások, gépek vonatkozásában a 2023. évi állapotról történő változások leírása**

2024-ben a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. 2 db tehergépjárművet szerzett be és a lakossági hulladékudvar megnyitásával vezetett be új szolgáltatásokat az előző évhez képest.

## II. Természet- és tájvédelem

### 1. Természetvédelem

Várpalota város közigazgatási területe két nagyobb egységre tagolható a természeti környezet szempontjából is. A Keleti-Bakony egysége a város északi felében határozza meg a földtani, domborzati tényezőkön túl az élővilág képét is. A város déli fele a Sárrét kistájhoz tartozik.

*A Keleti-Bakony élővilágának rövid jellemzése az alábbi:*

A kistájon belüli nagy különbségekre jellemző, hogy amíg Tés környékén még bükkösök találhatók, addig Várpalota környékén már olyan kevés a csapadék, hogy a zárt erdők kialakulásának feltétele sem biztosított. Emiatt a terület természetes növénytársulásai sokfélék: a Tési-fennsík é-i részén a bükkösök, bükkös sziklaerdők, fajgazdag elegyes tölgyesek fordulnak elő, a D-ies oldalakon (így Várpalota környékén is) a száraz gyepek, elegyes tölgyesek váltják fel, ahol a sziklagyepek, bokorerdők, mészkedvelő és cseres-kocsánytalan tölgyesek is előfordulnak. A meredek falú völgyekben ezek a társulások még jobban összekeverednek, mint a fennsiki részeken. A sziklaerdei fajok azért is kiemelkedőek, mert hazai elterjedésüknek itt található a súlypontja. Jellemző fajok a mohos csitri (*Moehringia muscosa*), a piros madárbirs (*Cotoneaster integerrimus*), a hosszú levelű buvákfü (*Bupleurum longifolium*). További kiemelt fontosságú fajok a cifra kankalin (*Primula auricula*), szürke bogáncs (*Carduus glaucus*), tarka nádtippán (*Calamagrotis varia*). A sziklagyepek fajai a magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*), gombos varjúköröm (*Phyteuma orbiculare*), a keserű pacsirtafü (*Polygala amara*), a kövér daravirág (*Draba lasiocarpa*) és a henyé boroszlán (*Daphne cneorum*). A hegyláb felé az erdők egyre nyíltabbá válnak, helyüket inkább a száraz gyepek váltják fel, ezek jelentősebb fajai a kiskécskés hangyabogáncs (*Jurinea mollis*), az ezüstös útifü (*Plantago argenta*), az árvalevelű len (*Linum tenuifolium*). Ennek a tájtipusnak a legszebb példája a Baglyas-hegy. Várpalota környékén a löszös talajra jellemző sztyepek is előfordulnak. A kistáj további jellegzetes lágyszárú fajai (sásfélék vagy a harangláb) mellett, számos védett és veszélyeztetett növényfaj is megtalálható: tarka kosbor, sömörös kosbor, fehér madársisak, árvalányhaj-fajok, magyar körte. Az özőnfajok közül az aranyvessző fajok (*Solidago*), az akác (*Robina pseudoacacia*) a jellemző. Állatvilága is változatos. A gímszarvas, őz, vaddisznó, borz, vörös róka, fácán gyakori e területen. Előfordulnak védelem alatt álló vagy veszélyeztetett állatfajok is. A sokféle lepkefaj mellett az orrszarvúbogár, a hősincér és a szarvasbogár sem ritka. A térségben rendszeresen táplálkozó és vonuló madarak és a fészkelők együtt közel 130-150 fajba sorolhatók. Ezek közül is kiemelkednek a védett fajok: fehérhátú harkály, fakopáncsok, gyurgyalag, kerecsensólyom, kövirigó, kuvik, szalakóta. Az emlősök közül jelentősek a denevérfajok, a pelék, a mókus, a nyuszt, az ürge, a vadmacska. A tavak környékén is sok védett vagy veszélyeztetett állandó vagy vonuló madár figyelhető meg. Több tóban is megfigyelték vidracsaládok jelenlétét.

*A Sárrét élővilágának rövid jellemzése az alábbi:*

A délnyugat – északkeleti törésvonalak mentén árkos süllyedéssel keletkezett Balaton és Velencei tó egykor összefüggő vízrendszert alkotott. Az éghajlat szárazabbá válásával és a feltöltődés következtében a vízfelületek különváltak. A két tó között mocsarassá vált, majd kiszáradt területen jött létre a Sárrét. A Kis-Balatonra emlékeztető egykori gazdag vízi és



madárvilág a lecsapolások és a mezőgazdasági művelés következtében már elszegényedett. A Sárrét nyugati - a Várpalotai térségbe nyúló – területét mocsársárrét jellemzi. A mocsársárrétek talaja a vízjárásnak erősebben kitett, talajuk tél végén és tavasszal, vízzel telített, nyárra azonban teljesen kiszárad. A levegős viszonyok között szerves-anyag tartalma gyorsan lebomlik, rajta tözegképződés nem figyelhető meg. A térségben egy sajátos élővilágú változata az úgynevezett sédbúzás mocsársárrét fordul elő. Névadó faja a gyepes sédbúza, mely sűrű zombékokat képez. Gyakori a fehér tippán, a pelyhes selyemperje, a réti és kúszó boglárka, valamint sásfajok (réti sás, muhar sás, rókasás). Uralkodó fafajai, a fehér és a törékeny fűz, valamint a fekete nyár. Tipikus erdőtársulásai a fűz-nyár-éger ligetek, a tölgykőris-szil ligeterdők és a pusztai tölgyesek. Cserje szinten gyakori faj a fekete bodza és a kányabangita. Jellemző fűfélék a kék perjés, franciaperjés és a csenkeszes. Az özönfajok a közül a bálványfa, a selyemkóró, az akác és a japánkeserűfű-fajok említhetők. A sekély bányatavakban gazdag Sárrét, kiváló élőhelyet biztosít nemcsak a hazai, de az átvonuló gázló és vízi madarak számra is (fehér gólya, szürkegém, szürke cankó, nagykócsag, vöcsök, kis vízcicsibe, nádirigó, stb. Az elhagyott homokbányákban jelentős nagyságú gyurgyalag és partifecske populáció talál fészkelési lehetőséget. A környék gazdag ragadozó madarakban is. Gyakori a barna rétihéja az egerészölyv és a kékvércse. A Sárrét - a madarak mellett - számtalan emlősállatnak biztosít élelmet és búvóhelyet (mezei pocok, mezei nyúl, sün, patkósorrú denevér, vörös róka). A tavak környékén szép számban fordul elő a vízisikló, a mocsári teknős és a barna varangy, gyötrő szúnyog és a szitakötő.

#### *Védett területek:*

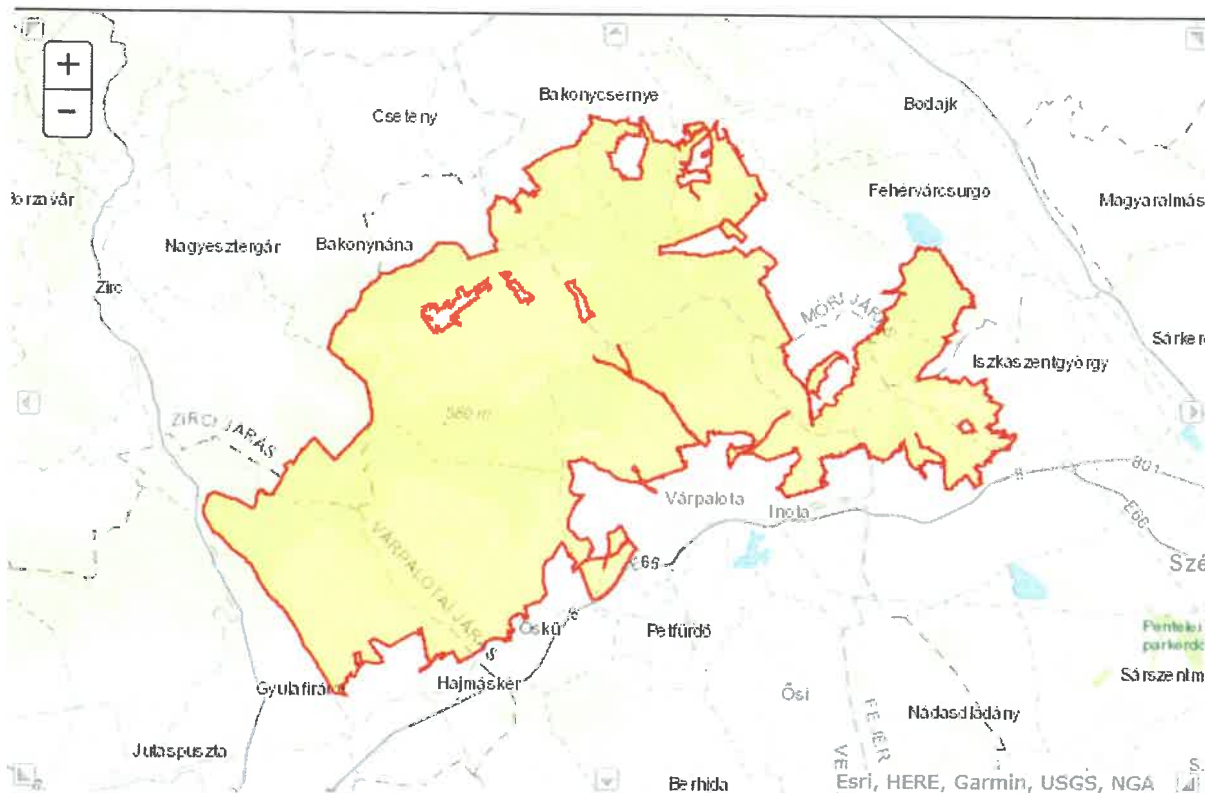
A természetvédelmi tevékenység törvényi háttérét részben a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény adja, másrészt az ezt kiegészítő rendeletek. A törvény 6. § (2) bekezdés alapján, a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes vagy természet közeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

Az 1996. évi LIII. törvény 6. § (2) bekezdés alapján, a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes vagy természet közeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról. A település nem rendelkezik egyedi tájérték kataszterrel. Ennek elkészítése tovább segítené ezen értékek megóvását. A törvényi szabályozás új elemként a természetvédelem feladatait kiterjeszti a védett területeken, fajokon kívül az ún. "természeti területekre" is, vagyis azon területekre, ahol az emberi beavatkozás nem volt túl jelentős, tehát a területet még természetközeli állapotban lévőknek tekinthetjük. A törvény 15. § (1) (a) pontja szerint ide tartozik például az erdő, gyep, nádas, művelési águ termőföld.

A történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti területek használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását.

Az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelveket egyesíti magában a Natura 2000 program, melyet az Európai Unió indított a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozására. Ezt a célt olyan védett területek hálózatával kívánja elérni, amelyek az egész kontinens szempontjából legjelentősebb, egyedi vagy veszélyeztetett fajokat és élőhelytípusokat őrzik.

A Natura 2000 területekre vonatkozó részletes szabályozást az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet tartalmazza. Várpalota közigazgatási területének jelentős részén a Keleti-Bakony (HUBF20001) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület található, az alábbi helyrajzi számok érintettek közvetlenül.



*Keleti-Bakony (HUBF20001) terület*

*Általános célkitűzés:*

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

*A terület fő célkitűzései:*

Kerülni kell a nagy kiterjedésű (>10ha) egybefüggő erdőfelújításokat, és a nagy kiterjedésű egykorú erdőfoltok kialakulását. A homogén tér- és korszerkezet javítandó az erdei élőhelytípusokban. Hosszú távon az egykorú erdőfoltok kezelésénél előtérbe kell helyezni a szálaló üzemmódot. A jelölő erdei élőhelyeken a természetszerű felújítások elősegítése, az ezeket akadályozó, nehezítő vagy akár lehetetlenné tevő hatások közöttük az élőhely vadeltartó képességét meghaladó nagyvadállomány kedvezőtlen hatásának, elhárítása. A területen található nem őshonos (pl. muflon, dämvad) vadfajok visszaszorítása. A gyertyános-tölgyes, és bükkös erdőállományok tekintetében, amelyek a klímaváltozás által leginkább veszélyeztetettek, kerülni kell az eredeti célállomány felújulását veszélyeztető felújítási módokat. A területen a jelölő (gazdasági jelentőségű) erdei élőhelyek típusonként külön vizsgált- korosztályszerkezete esetében az idős állományok (80 év fölött) legalább 20%-os arányának biztosítása. Fokozatos felújítógazdálkodással kezelt területeken, ahol a felújítás már

elkezdődött, a végvágás során legalább 10 % hagyásfa, illetve hagyásfacsoport valamint odvas fák maradjanak fenn, vagyis FVV előírásnál ne maradjon 100 %, hanem az eredeti fakészlet (első bontás előtti fakészlet) 90 %-a. A véghasználat megkezdése előtt történjen a hagyásfa csoportok kijelölése szélálló, általában szegélyeken található csoportok meghagyásával. A hagyásfa csoportokban a továbbiakban művelési és használati tevékenységet nem szabad végezni. A sekély talajú meredek lejtőkön kialakult sziklai erdőkben és molyhos tölgyeseknél a fahasználat (EÜ termelés is) teljes mellőzése szükséges. Állományaik vágáskor nélküli talajvédelmi rendeltetésű erdőként kezelendők. A déli oldalon található cseres-tölgyesek természetes felújítása során fokozatos áttérés szálaló vágásra. A területen előforduló xilofág rovarfajok (havasi cincér, nagy hőscincér, szarvasbogár) és a denevérfajok (pl. nagyfülű denevér) állományainak fennmaradása érdekében a csúcshártya faegyedek, odvas fák kímélete. A szubpannon gyepek becserjésedésének, és technikai sportokkal történő károsításának megakadályozása. Az ürge élőhelyén a rendszeres legeltetéses gyepterület biztosítása. A Magyar Honvédség kezelésében lévő területeken futó, katonai tevékenységhez köthető úthálózat felülvizsgálatával, a felesleges utakon történő közlekedés visszaszorítása, szükség szerinti megakadályozása; a szubpannon sztyepppek egybefüggősége érdekében.



*Országos Ökológiai Hálózat területei*

*További célok és végrehajtandó intézkedések:*

A területen található fekete fenyő egyes molyhos tölgyes erdőállományok természetes átalakulási folyamatait hagyják érvényesülni. Ezeken az élőhelyeken a fekete fenyő eltávolítása felesleges bolygatást jelent. A jövőben a gyepterület élőhelytípusok arányának fenntartása érdekében, a gyepek erdősítésének kerülése. Az adventív és a gyepekre veszélyt jelentő bálványfa és ezüstfa visszaszorítása. A gyepterület élőhelytípusok fokozódó cserjésedését a gyepterület extenzív legeltetésével vagy cserjeirtással kell megakadályozni. A területen a technikai sportok visszaszorítása. Az erdei tisztások gyepterület jellegét megváltoztató művelés kerülése (pl. erdősítés, vadföld). A vérfűhöz kötődő hangyaboglárka fajok állományainak fennmaradása érdekében a tisztásokon található vérfűves rétek esetében, gyepterület (pl.



kaszálás) június 15-től szeptember 1-ig kerülendő a rétek teljes területét érintően. Ajánlott a kezelések június 15. előtti vagy szeptember 1. utáni elvégzése. A füstös ősziaraszoló élőhelyén kerülni kell a faj élőhelyén az új nyomok kialakulását, és a jelentős bolygatással járó katonai tevékenységet.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészetekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 1. melléklete tartalmazza a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található, várpalotai, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek listáját, melyek a következők: 013/2, 013/3, 013/4, 013/5, 013/6, 013/7, 014/2, 014/3, 014/4, 014/5, 014/6, 014/7, 014/8, 016/1, 016/2, 016/3, 016/4, 016/5, 016/6, 016/7, 016/8, 016/9, 022/1, 022/2, 022/3, 022/4, 022/6, 022/7, 023, 024/2, 024/3, 024/4, 024/5, 026, 027, 028, 030, 031, 032/2, 032/3, 032/4, 032/5, 032/6, 032/7, 032/8, 034, 035, 037/1, 037/2, 038/2, 038/3, 038/4, 038/5, 039/1, 039/2, 040, 041/3, 041/4, 041/5, 041/6, 041/7, 041/8, 041/9, 041/10, 042, 043, 044/1, 044/2, 044/3, 044/4, 044/5, 044/6, 048, 090/1, 0136, 0151/2, 0151/6, 0151/7, 0151/8, 0151/9, 0151/11, 0151/12, 0151/13, 0151/14, 0151/16, 0151/17, 0151/19, 0152/1, 0152/2, 0153/2, 0154/1, 0154/5, 0154/7, 0154/8, 0154/9, 0154/10, 0154/11, 0157/2, 0157/5, 0157/6, 0157/7, 0157/8, 0157/9, 0158, 0159, 0160/1, 0160/2, 0161/1, 0161/3, 0161/4, 0164, 0165/1, 0165/2, 0165/3, 0165/4, 0165/5, 0165/6



*Városunk környékén található geopark területek*

## Kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelyek

Az országos állományhoz viszonyított arány

A: 100%  $\geq$  p > 15%,

B: 15%  $\geq$  p > 2%,

C: 2%  $\geq$  p > 0%,

D: nem jelentős, előfordul

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max)	Állomány nagyság (min-max)		
			szaporodó / fészkelő	átvonuló / telelő / gyülekező	
Dunai tarajosgöte	<i>Triturus dobrogicus</i>	-			C
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>	-			C
Sárgahasú unka	<i>Bombina variegata</i>	-			C
Eurázsiai rétisáska	<i>Stenobothrus eurasius</i>	10000 - 10000			B
Lápi tarkalepke	<i>Euphydryas aurinia</i>	100000 - 100000			A
Csüngő araszoló	<i>Phyllometra culminaria</i>	10000 - 10000			B
Fstös ősziaraszoló	<i>Lignyoptera fumidaria</i>	10000 - 10000			A
Havasi cincér	<i>Rosalia alpina</i>	200000 - 200000			B
Vérfű-hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>	300 - 300			C
Magyar tarsza	<i>Isophya costata</i>	1000 - 1000			C
Csík medvelepke	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	-			C
Nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>	-			C
Gyászscincér	<i>Morimus funereus</i>	300000 - 300000			C
Díszes légyriadó	<i>Coenagrion ornatum</i>	-			C
Sötét hangyaboglárka	<i>Maculinea nausithous</i>	-			C
Piros kígyószisz	<i>Hypodryas maturna</i>	-			C
Sárga gyapjasszövő	<i>Eriogaster catax</i>	-			C
Skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	1000 - 1000			C
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>	-			C
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>	-			B
Nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteinii</i>	1200 - 1200			B
Molnárgörény	<i>Mustela eversmannii</i>	50 - 50			C
Ürge	<i>Spermophilus citellus</i>	5000 - 5000			C

Név	Tudományos név	állandó	Állománynagyság (min-max)		
			szaporodó / fészkelő	telelő / átvonuló / gyülekező	
Közönséges vidra	<i>Lutra lutra</i>		10 - 10		C
Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>		500 - 500		C
Hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>		500 - 500		B
Csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>		100 - 100		C
Leánykököröcsin	<i>Pulsatilla grandis</i>		50000 - 50000		C
Magyar gurgolya	<i>Seseli leucospermum</i>		30000000 - 30000000		A
Szent István- szegfű	<i>Dianthus plumarius regis-stephani</i>		2000000 - 2000000		A
Fénylő zsoltina	<i>Serratula lycopifolia</i>		12000 - 12000		A
Homoki nőszirm	<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>		5000 - 5000		C
Sziklai illatosmoha	<i>Mannia triandra</i>		50 - 100		A

### Élőhelytípusok

Élőhely kódja	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
<u>7230</u>	mészkedvelő üde láp- és sásrétek	226.5	1
<u>91M0</u>	pannon cseres-tölgyesek	4077.03	18
<u>8210</u>	sziklahasadékok, -falak és törmeléklejtők növényzete	226.5	1
<u>6240</u>	pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők	7248.05	32
<u>8160</u>	sziklahasadékok, -falak és törmeléklejtők növényzete	226.5	1
<u>6190</u>	pannon sziklagyepek	2500	1
<u>40A0</u>	kontinentális sziklai- és sztyeppcserjések	226.5	1
<u>3260</u>	gyors áramlású vízfolyások hínárnövényzete	226.5	1
<u>6520</u>	veres csenkeszes rétek és sovány gyepek	226.5	1
<u>91H0</u>	pannon molyhos tölgyesek	3397.52	15
<u>9180</u>	törmeléklejtő- és szurdokerdők	226.5	1
<u>9130</u>	szubmontán és montán bükkösök	1812.01	8
<u>9150</u>	sziklai bükkösök, sziklai hárserdők és hársas-berkenyész sziklaerdők	226.5	1
<u>91E0</u>	éger- és kőrsligetek, puhafás ligeterdők, láperdők	226.5	1
<u>8310</u>	nem látogatható barlangok		1
<u>91G0</u>	pannon gyertyános-tölgyesek	906.01	4
<u>6410</u>	kékperjés láprétek	226.5	1
<u>6210</u>	szálkaperjés-rozsnokos félszáraz gyepek	226.5	1

A nemzeti ökológiai hálózatnak szintén kiemelt feladata van, ugyanis a kis kiterjedésű természetközeli területek ugyanis hosszú távon, elszigetelten, a folyamatos külső természetromboló hatások közepette nem képesek biodiverzitásukat, fajgazdagságukat fenntartani, ezért szükséges a természetvédelmi szempontból értékes területeket egységes ökológiai rendszerbe kapcsolni, és ezáltal természeti értékeik megőrzését elősegíteni. Az ökológiai hálózat biztosítja az élőhelyek, életközösségek konkrét védelmén túl a közöttük lévő biológiai kapcsolat megőrzésének, fejlesztésének, rekonstrukciójának hátterét. A Nemzeti Ökológiai Hálózat szintjeit az alábbi definíciók segítségével mutathatjuk be.

#### *A Nemzeti Ökológiai Hálózat*

Az országos területrendezési tervben megállapított övezet, amelybe az országos jelentőségű természetes, illetve természetközeli területek és az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere tartozik, és amelynek részei a magterületek, az ökológiai folyosók és a pufferterületek. A nemzeti ökológiai hálózatnak szintén kiemelt feladata van, ugyanis a kis kiterjedésű természetközeli területek ugyanis hosszú távon, elszigetelten, a folyamatos külső természetromboló hatások közepette nem képesek biodiverzitásukat, fajgazdagságukat fenntartani, ezért szükséges a természetvédelmi szempontból értékes területeket egységes ökológiai rendszerbe kapcsolni, és ezáltal természeti értékeik megőrzését elősegíteni. Az ökológiai hálózat biztosítja az élőhelyek, életközösségek konkrét védelmén túl a közöttük lévő biológiai kapcsolat megőrzésének, fejlesztésének, rekonstrukciójának hátterét. A Nemzeti Ökológiai Hálózat szintjeit az alábbi definíciók segítségével mutatjuk be.

#### *Magterület*

A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek és számos védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

#### *Ökológiai folyosó*

A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan területek (többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok) tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, pufferterületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

#### *Pufferterület*

A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, melyek megakadályozzák vagy mérséklék azoknak a tevékenységeknek a negatív hatását, amelyek a magterületek, illetve az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek. Az alábbi térképen az ökológiai hálózat várpalotai elemeit mutatjuk be. Az ábrán látszik, hogy magterületi besorolás pufferterületek és ökológiai folyosók egyaránt találhatóak a város területén.





*Az ökológiai hálózat várpalotai elemei Forrás: TIR (Természetvédelmi Információs Rendszer)*

## 2. Várpalotai homokbánya természetvédelmi terület

Várpalotai homokbánya természetvédelmi terület (Szabó-féle homokbánya) földtani természeti értéként, a magyarországi miocén képződményeken belül, a kora-bádeni korú homokösszlet az egykori tengerparton a hullámverés által felhalmozott puhatestűek (elsősorban csigák és kagylók) kiváló megtartású vázmaradványainak egyedülálló lelőhelye. Az itt előforduló több mint 400 puhatestű fajon kívül közel 100 foraminifera (mészvázas egysejtű) fajt is találtak a homokban. Mint különleges jelentőségű ősmaradvány lelőhely és egyben geológiai alapszelvény kapott védelmet. A Várpalotai homokbánya természetvédelmi terület legfőbb értékét ez a hazai viszonylatban egyedülálló ősmaradvány-együttes jelenti. A védett feltárás ezidáig elsősorban tudományos (öslénytani és rétegtani) és felsőoktatási célokat szolgált, azonban a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban: BfNPI), mint kedvezményezett a KEHOP konstrukción belül, sikeresen pályázott - a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény alapján kiemelt természetvédelmi védettséggel rendelkező - Várpalotai homokbánya Természetvédelmi Terület átfogó megújítására, egy mindenki számára elérhető geológiai bemutatóhely kialakítására.

A BfNPI 2024. október 1. napján kelt levelében tájékoztatta Várpalota Város Önkormányzatát, hogy a „Földtani örökségünk védelme és bemutatása a Bakony-Balaton Geoparkban” elnevezésű projekt tervezett műszaki fejlesztései maradéktalanul megvalósultak. A munkálatok során a homokfal nem fedett északi traktusának statikai megerősítése mellett helyreállították a leromlott állapotú deszkából álló védőkorlátot és az azt tartó oszlopokat a kerítés cseréje és meghosszabbítása mellett. A teljes védőtető felújítása is megtörtént a tartó lábak közötti vékony takarólapok cseréjével. A beavatkozások során a védett feltárás és környékének kíméletes megtisztítását is elvégezték a jó láthatóság, a bemutatathatóság és a földtudományi kutatási cél érdekében. A baleset- és kárveszély elhárítása miatt a bejáratnál állt idős, rossz állapotú nyárfák kivágása korábban megtörtént. A területen belül a földtudományi természeti értékek természetvédelmi célú bemutatása céljából egy tanösvényt alakítottak ki 217 méteres szakaszon, összesen hét állomással és hét darab interaktív táblával. A tanösvény - további látnivalóként - kibővítésre került egy kovásodott fatörzseket is bemutató regionális kőparkkal. A tanösvény nyomvonalán kellő mértékű cserje-, és



bozótirtást is végzett a Nemzeti Park Igazgatóság, valamint a csoportos szakvezetésekhez és programokhoz padokat és asztalokat is telepítettek. Az Igazgatóság még az idei tanév során tervezi, hogy a helyi iskolások számára bemutató napot tart majd, amely során szakemberek irányítása mellett nyújt majd környezeti és természetismereti nevelést a helyszínen.

### **3. Ex Lege források**

A Várpalota, Inota városrésztől északra található, az emelkedő karsztvízszint hatására látványosan megerősödő fakadó források (Ihar- és Sár, vagy Téglás-forrás) ügyében Önkormányzatunk folyamatos kapcsolatban áll a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósággal. (A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva ezen források védelem alatt állnak, védelmükkel a hatáskörrel rendelkező Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság foglalkozik.)



Az Igazgatóság elkészítette a forráscsoportok felmérését és a védelmükhöz szükséges tervezési területek poligonjait is. Így e források bekerültek a Természetvédelmi Információs Rendszerbe is. Munkatársaik az önkormányzatunk által történt megkeresést követően felvették a kapcsolatot a terület tulajdonosaival és folyamatosan vizsgálják a források, mint ex lege védett természeti emlékek állapotát, illetve az erre hatást gyakorló területhasználatot. Az Igazgatósággal folytatott folyamatos egyeztetések alapján megállapítható, hogy a források környezeti állapota nem romlott, melyet a 2024-es esztendő első felében történt vizsgálatok is megerősítenek.

### **4. Városi zöldterületek kezelése**

Várpalota város zöldterületeinek fenntartását a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. végzi. Gyepkarbantartást a kiemelten kezelendő, mintegy 104.689 m<sup>2</sup> területen évente legalább 10 alkalommal, a belterjesen kezelendő 413.403 m<sup>2</sup> területen 6 alkalommal, a 8-as főút mellett 275.973 m<sup>2</sup> területen 3 alkalommal végez a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. Fentieken túl városunk parkjaiban 1415 m<sup>2</sup>, valamint a Készenléti lakótelepen 147 m<sup>2</sup> nagyságú területen található egy- illetve kétnyári virágokkal beültetett ágyások, melyek fenntartási munkáit szintén a Kft. végzi. Cserjék 2250 m<sup>2</sup> felületen és 3015 folyóméter

hosszban, valamint rózsaaágak karbantartására 120 m<sup>2</sup> területen került sor az idei esztendőben is.

Városunkban az elmúlt időszakban - Várpalota Város Jegyzőjének engedélyével - kivágásra került fák (89 db) pótlása - melyre jogszabály szerint egy év áll rendelkezésre – folyamatos volt, mely alapján - a megjelölt időszakban - Várpalota város területén 203 db fás szárú növény került elültetésre, az alábbi fajták szerinti megbontásban: 15 db Ginkgo Biloba (Páfrányfenyő), 58 db Tilia (Hárs), 7 db Acer (Juhar), 3 db Prunus fruticosa (Csepleszmegegy), 120 db Carpinus betulus 'Frans Fontaine' (Oszlopos gyertyán).

Az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan a kandeláberekben ismét elhelyezésre kerültek a városképhez már hozzátartozó muskátlik.

Az idei esztendőben is megtörtént a közterületeken található gesztenyefák permetezése. A permetezést az idei év során (három alkalommal) a Növényvédő és Kártevőirtó Kft. végezte a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. megbízásából. Felhasználásra kerülő szerek: Mospilan 20 SG, Topas 100 EC, Vektafid A

Az elhanyagolt, gazos, gondozatlan ingatlanok tekintetében Várpalota Város Jegyzője 4 alkalommal szólított fel ingatlantulajdonosokat kaszálásra, gyommentesítésre. A felszólításnak a tulajdonosok maradéktalanul eleget tettek.

#### **5. Közterületen, önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanon elhagyott hulladékok kezelése**

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 2023. július 1-jei módosulásával összefüggésben a helyi önkormányzatok Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdésének 19. pontja hatályon kívül került, vagyis kikerült az önkormányzati feladatok köréből a hulladékgazdálkodási közfeladat. (Ezzel párhuzamosan bekerült az állami hulladékgazdálkodási közfeladatok körébe.) Az állam a közszolgáltatás országos szintű megszervezése helyett átvette a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység teljeskörű ellátását. Ebből következően a hulladékgazdálkodással kapcsolatos önkormányzati feladatok és ezzel összefüggő rendeletalkotási felhatalmazások is jelentősen megváltoztak.

A Hgt. 35. § (1) bekezdésének h) pontja és 88. § (4) bekezdése alapján a vonatkozó önkormányzati rendeletekben kizárólag

- a) az elhagyott hulladék felszámolásához szükséges helyi intézkedések körét,
- b) a közterület tisztán tartására vonatkozó részletes szabályokat és
- c) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj átvállalásával érintett személyi kört, az átvállalására vonatkozó feltételeket lehet szabályozni.

A jogszabály-változásokból eredően, a települési szilárd hulladék kezelésével kapcsolatos közszolgáltatásról szóló 41/2010. (XI.30.) önkormányzati rendeletet hatályon kívül kellett helyezni, ezzel egyidejűleg a fent hivatkozott jogszabályi hivatkozás alapján, új önkormányzati rendelet megalkotása vált szükségessé.

Az új rendelet tervezete összeállításra került melyet - a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdése értelmében - Önkormányzatunk véleményezésre megküldött az illetékes környezetvédelmi igazgatási szervnek. A Kormányhivatal VE/30/09267-2/2023 számú levelében a tervezettel kapcsolatban kifogást nem emelt, így azt a Képviselő-testület 2023. novemberében elfogadta.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály 13 alkalommal tett jelzést Önkormányzatunk részére elhagyott hulladék ügyében. Ezek felszámolását a Várpalotai

Közszolgáltató Nonprofit Kft. városüzemeltetési részlegének munkatársai – a bejelentést követően – haladéktalanul elvégezték.

Várpalota Város Önkormányzata már évek óta szervez hulladékgyűjtési akciót a lakossággal közös szervezésben. Ezek közül kiemelkedik a Tési-dombi véderdő területe, melyet ebben az esztendőben 2 alkalommal is megtisztítottunk. A lakossági összefogással sikeresebbek vagyunk az illegális hulladéklerakások feltárásában, megszüntetésében és felszámolásában.



### III. Szennyezett és roncsolt területek

A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szerveknél a környezet terhelésével és a környezet állapotával kapcsolatban számos adat áll rendelkezésre. Ezek egy része a területi szervek saját méréseiből, másik része a környezethasználók jogszabályi előírások alapján tett adatszolgáltatásaiból származik. A területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság állami alaptevékenysége körében összegyűjti és az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer rendelkezésére bocsátja az annak működéséhez szükséges - feladatkörével összefüggő - adatokat, továbbá együttműködik más ellenőrző és információs rendszerekkel. A környezethasználók adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítési módjával kapcsolatos információk a <http://web.okir.hu/hu/> oldalon olvasható.

Felszín alatti vízkészleteink kiemelkedő természeti erőforrásaink. Ivóvízellátásunk több mint 97%-ban felszín alatti vizekből történik. A felszín alatti vizek szemünk előtt rejtve léteznek, mozognak, gyarapodnak, fogynak, szennyeződnek. A felszín alatti vizek mozgása lassú, így az említett folyamatok is lassan játszódnak le, következményeiket gyakran csak hosszú idő elteltével tapasztaljuk. Ilyen esetben a jó állapot teljes mértékű helyreállítása, amellet, hogy nagy költséggel jár, sok esetben már nem is lehetséges. Ezért különösen fontos, hogy óvjuk a felszín alatti vizeket és mindent megtegyünk a káros folyamatok megelőzése érdekében.

A felszín alatti víz, ill. a földtani közeg szennyeződése esetén a felszín alatti víz és a földtani közeg tisztítását kármentesítésnek nevezzük. A fent hivatkozott adatbázisból információt kaphatunk arra vonatkozóan, hogy hol, milyen szennyezőanyagokra végeznek kármentesítést, és az mely szakaszban tart.

#### Inotai Vadlerakó:

A 8-as út és a Készenléti-lakótelep bekötőútja között található ún. vadlerakó állapotában az előző évekhez képest (2018-2023) érdemi változás nem történt. A Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság az Inotai „Vadlerakó” területén és annak környezetében kimutatott talajvízszennyezés kármentesítési monitoring (VM-2, VM-3, VM-4 és VM-5) kutak üzemeltetésére 288-1/2014/F-VH számú határozatában vízjogi üzemeltetési engedélyt adott a MAL Zrt. „f.a.” részére. A kiadott vízjogi üzemeltetési engedély szerint:

- a 288-1/2014/F-VH számú határozattal az Inotai Vadlerakó Várpalota 0179/2, 4139, 4140/4 hrsz.- ú ingatlanokon 4 db (VM-2, VM-3, VM-4, VM-5 jelű) kármentesítő monitoring kutak üzemeltetésére kiadott üzemeltetési engedély 2029. augusztus 31-ig hatályos,
- a vizilétesítményekkel érintett ingatlanok szennyeződés-érzékenységi besorolása a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet (továbbiakban: 219/2004. Korm. rendelet) 7. § (4) bekezdésén alapuló 1:100.000-es méretarányú érzékenységi térkép alapján, a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny terület.

A Veszprémi Törvényszék 18. Fpk. 19-12-000704/545. számú végzésében a MAL Magyar Aluminium Termelő és Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság adós elleni felszámolási ügyben meghozott 6.Fpk.704/2012/539/I. számú végzését jogerősnek és végrehajthatónak nyilvánította. Ezen döntéssel a MAL Zrt. „f.a.” felszámolása lezárult. A MAL Zrt. felszámolásának lezárásával a záróvégzés szerint a MAL Zrt. tulajdonát képező ingatlanok a Magyar Állam tulajdonába és az MNV Zrt. tulajdonosi joggyakorlása alá kerültek.

A kutak vizsgálati eredményei azt mutatják, hogy továbbra sem figyelhető meg növekedő tendencia, érdemi változás az egykori „vadlerakó” hulladéktest mozgásában és a szennyezettség mértékében.

A szennyezett és a potenciálisan szennyezett területek kármentesítési kötelezettsége és azok nyomon követése a terület tulajdonosát és/vagy a szennyezés okozóját terheli. Tekintettel arra, hogy az érintett területek egyike sem önkormányzati tulajdonú, a város költségvetéséből nem kell kármentesítést megvalósítani. A szennyezett területek közvetlen hatással vannak a város környezeti állapotára, ezért Önkormányzatunk továbbra is figyelemmel kíséri majd a területek sorsát!

#### IV. Környezet-egészségügy

Dr. Medgyasszay Balázs pulmonológus főorvos által Várpalota Város Önkormányzata részére megküldött tájékoztatás szerint, a 2024. október 1. napján rendelkezésre álló adatok alapján az új nyilvántartásba vett (változás) légzőszervi betegek száma az alábbiak szerint alakult. A releváns kórformák szerinti, alább bemutatott táblázat tartalmazza az előző évhez viszonyított, fontosabb epidemiológiai (új) adatokat.

-	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<b>Asthma bronchiale allergiás</b>	15 fő	13 fő	14 fő	6 fő	7 fő	13 fő	6 fő	<b>6 fő</b>
<b>Asthma bronchiale nem allergiás</b>	12 fő	11 fő	8 fő	7 fő	9 fő	56 fő	40 fő	<b>18 fő</b>
<b>Rhinitis allergica</b>	21 fő	32 fő	46 fő	18 fő	29 fő	28 fő	15 fő	<b>5 fő</b>
<b>Krónikus obstruktív légúti betegség /COPD/</b>	29 fő	38 fő	44 fő	18 fő	5 fő	11 fő	17 fő	<b>11 fő</b>
<b>Primer hörgőrák nem kis sejtes</b>	11 fő	15 fő	15 fő	11 fő	13 fő	13 fő	20 fő	<b>12 fő</b>

#### A PULMONOLÓGIAI HÁLÓZAT ELMÚLT ESZTENDŐRE VONATKOZÓ EPIDEMIOLÓGIAI ADATAI (KORÁNYI BULLETIN ADATAI ALAPJÁN)

##### „ASZTMA

Az asztma az egyik leggyakoribb krónikus betegség, amely világszerte több mint 300 millió embert érint. Becslések szerint a betegség naponta közel 1000 ember halálát okozza világszerte. A betegek által jelzett, orvos diagnosztizálta asztma előfordulása átlagban 4,3%, a különböző országok között azonban nagy különbségek vannak. Az asztma epidemiológia meghatározását terminológiai pontatlanságok, az asztma diagnózisának értelmezése körüli bizonytalanságok nehezítik. A hazai asztma epidemiológiai adatok valójában nyilvántartási számok, a tüdőgondozói hálózatban asztmadiagnózissal kezelt felnőtt betegeket fedik. Ezekből a valós epidemiológiai helyzetre csak következtetni lehet. Az asztmamortalitással kapcsolatos adatok még ennél is nehezebben értékelhetők. A nyilvántartott asztmások aránya Európában 5-7% körül mozog. Magyarországon az elmúlt esztendőben a tüdőgondozókban regisztrált asztmások száma 315 824 volt, ami a teljes populációra vetítve nagyjából 3%-os prevalenciának felel meg, jóllehet a hazai nyilvántartásból hiányoznak a gyermekkori adatok. A nők-férfiak aránya 193 738/122 086-nak mutatkozott. A regisztrált felnőtt betegek között nem szerepelnek azok az esetek, akiket kórházi szakambulanciák javaslatai alapján a házi orvosok gondoznak, mivel ezeknek az ambulanciáknak nincs jelentési kötelezettségük, továbbá azok a döntően rhinitises betegek, akiknél az enyhe asztmát nem ismerik fel. Gyermekkorban az asztma gyakoribb fiúk között, míg felnőtt korra női dominancia érvényesül, 20%-kal magasabb előfordulással a férfiakhoz képest. Ennek hátterében a tüdőmellkas fejlődésének különbségeit és hormonális hatások szerepét feltételezik a pubertás



korban. A 2023-ban regisztrált hazai adatokat a 20 évvel ezelőtti eredményekkel összehasonlítva az asztma miatt nyilvántartott esetek számának lassú növekedése detektálható.

Vármegye/régió	Nyilvántartott betegszám					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Budapest	68	68	51	51	59	62
Pest	224	445	339	70	58	48
Közép-Magyarország	292	513	390	121	117	110
Fejér	61	76	71	78	71	32
Komárom-Esztergom	18	15	17	21	13	10
Veszprém	345	342	335	0	0	0
Közép-Dunántúl	424	433	423	99	84	42
Győr-Moson-Sopron	58	32	58	65	65	62
Vas	27	27	26	27	27	31
Zala	1 976	2 112	2 125	53	37	43
Nyugat-Dunántúl	2 061	2 171	2 209	145	129	136
Baranya	20	20	28	15	23	67
Somogy	830	822	817	52	808	770
Toina	7	6	6	12	12	9
Dél-Dunántúl	857	848	851	79	843	846
Borsod-Abaúj-Zemplén	1 392	1 382	1 376	67	52	70
Heves	68	63	70	63	71	13
Nógrád	25	25	6	10	9	9
Észak-Magyarország	1 485	1 470	1 452	140	132	92
Hajdú-Bihar	9	32	32	32	30	30
Jász-Nagykun-Szolnok	42	34	34	20	24	23
Szabolcs-Szatmár-Bereg	91	65	63	37	66	63
Észak-Alföld	142	131	129	89	120	116
Bács-Kiskun	77	100	116	98	60	64
Békés	88	88	90	95	120	88
Csongrád	13	12	17	15	12	14
Dél-Alföld	178	200	223	208	192	166
<b>Összesen</b>	<b>5 439</b>	<b>5 766</b>	<b>5 677</b>	<b>881</b>	<b>1 617</b>	<b>1 508</b>

*Súlyos asztmával nyilvántartott betegek (régiós bontásban)*

## RHINITIS ALLERGICA

A tüdőgondozókban az asztma mellett nyilvántartott másik nagy betegcsoport az allergiás rhinitis, amely nem ritkán társbetegségként jelenik meg. A rhinitises megbetegedések pontos hazai előfordulására és morbiditására nem lehet következtetni, tekintve, hogy a betegség igazolásában és gondozásában több szakterület (fül-orr-gégészet, allergológia) is érintett, továbbá ismert, hogy a rhinitises betegek egy része nem fordul orvoshoz. Az allergiás rhinitis epidemiológiai felmérésekből ismert valódi hazai prevalenciája átlagosan 10% körüli lehet. A rhinitis elleni gyógyszerek felírhatóságának 2009-es változása nyomán, jelentősen csökkent a tüdőgondozói hálózatban regisztrált új esetek száma. Az utolsó lezárt esztendő adatai alapján hazánkban nyilvántartott betegek száma 246 597 volt, ami a megelőző évek tendenciáját követve ismét alacsonyabb számot jelent (előző esztendő adatai alapján 265.433 fő).

Vármegye/régió	Nyilvántartásba vétel		Nyilvántartott állomány	
	szám	%000	szám	%000
Budapest	699	42	31 130	1 863
Pest	207	16	25 659	1 931
Közép-Magyarország	906	30	56 789	1 893
Fejér	632	151	7 128	1 699
Komárom-Esztergom	384	127	17 175	5 697
Veszprém	104	31	15 337	4 533
Közép-Dunántúl	1 120	106	39 640	3 742
Győr-Moson-Sopron	111	24	12 144	2 577
Vas	83	33	6 648	2 661
Zala	312	119	14 717	5 621
Nyugat-Dunántúl	506	51	33 509	3 409
Baranya	116	33	9 813	2 762
Somogy	12	4	7 184	2 433
Tolna	52	25	8 208	3 945
Dél-Dunántúl	180	21	25 205	2 935
Borsod-Abaúj-Zemplén	940	151	8 233	1 319
Heves	239	83	18 410	6 403
Nógrád	83	46	5 734	3 150
Észak-Magyarország	1 262	115	32 377	2 960
Hajdú-Bihar	14	3	5 594	1 074
Jász-Nagykun-Szolnok	60	17	8 830	2 478
Szabolcs-Szatmár-Bereg	613	116	23 077	4 371
Észak-Alföld	687	49	37 501	2 669
Bács-Kiskun	133	27	6 925	1 400
Békés	65	21	7 032	2 237
Csongrád	38	10	7 619	1 948
Dél-Alföld	236	20	21 576	1 798
<b>Összesen</b>	<b>4 897</b>	<b>51</b>	<b>246 597</b>	<b>2 569</b>

*A rhinitis allergica morbiditása hazánkban (régiós bontásban)*

## COPD

A londoni postások körében végzett, a krónikus dohányzás és légzésfunkció összefüggését vizsgáló tanulmányát több, mint 40 évvel ezelőtt közzölték. A tanulmány szerint a dohányfüstre érzékenyek 12%-ot kitevő körében kóros gyulladáshoz alakul ki a légutakban. Mindez a tüdőfunkció öregedéssel járó hanyatlását gyorsítja, az előrehaladott légúti obstrukciót, az egyre súlyosbodó nehézlégzést, és változó gyakorisággal, a panaszok akut fellángolását okozza.

Néhány éve egyre nyilvánvalóbb, hogy paradigmaváltás zajlik a COPD patogeneze körül. A klasszikus elgondolás szerint (1) a COPD-t a dohányzás okozza az arra érzékeny személyekben („dohányfüstre érzékenyek”), (2) a kórkép az idősebb életkorban jelentkezik, és (3) a kórképet progresszív légúti funkcióvesztés jellemzi.

Az újabb megfigyelések ezt a dogmát több ponton árnyalják: (1) úgy tűnik, hogy a dohányzástól független tényezők is fontos szerepet játszanak a COPD kialakulásában, (2) a kórkép a betegek egy részében már fiatal felnőttkorban elkezdődik, (3) COPD kórlefolyása nagy heterogenitást mutat, és az esetek egy részében kevésbé progresszív, mint ahogyan azt korábban gondolták, és (4) a betegséget sok esetben egy hosszú pre-klinikai fázis előzi meg. Ez utóbbi magyarázza, hogy a betegek jelentős része sokáig nem kerül felismerésre („aluldiagnosztizált kórkép”)

A COPD előfordulási gyakorisága a világ különböző pontjain jelentősen eltérnek egymástól. Az adatok széles szórását, leginkább a COPD diagnosztikus kritériumainak eltérései magyarázzák.

2022. novemberében megjelent szakmai ajánlás alapján módosították a COPD definícióját, mely alapján a betegség egy heterogén tüdőbetegség, melyet krónikus légúti panaszok



(nehézlégzés, köhögés, köpetürítés) és a légutak vagy az alveolusok kóros elváltozásai jellemezzék. A hazai diagnosztikus irányelv a COPD-t részlegesen reverzibilis, krónikus, obstruktív tüdőbetegségnek tartja. A légúti áramlási ellenállás-fokozódás a légutak és/vagy alveolusok szövetkárosító gázok és részecskék inhalációja okozta károsodásának a következménye. A nyilvántartott COPD betegszám 179 314 fő volt.

Vármegye/régió	Nyilvántartásba vétel		Nyilvántartott állomány	
	szám	%000	szám	%000
Budapest	2 030	121	35 840	2 145
Pest	830	62	15 318	1 153
Közép-Magyarország	2 860	95	51 158	1 705
Fejér	560	133	3 895	928
Komárom-Esztergom	236	78	5 859	1 943
Veszprém	240	71	5 726	1 692
Közép-Dunántúl	1 036	98	15 480	1 461
Győr-Moson-Sopron	245	52	6 097	1 294
Vas	126	50	3 027	1 212
Zala	374	143	5 381	2 055
Nyugat-Dunántúl	745	76	14 505	1 476
Baranya	861	242	10 548	2 969
Somogy	162	55	6 533	2 212
Tolna	143	69	4 176	2 007
Dél-Dunántúl	1 166	136	21 257	2 476
Borsod-Abaúj-Zemplén	697	112	11 954	1 915
Heves	502	175	7 629	2 653
Nógrád	155	85	2 623	1 441
Észak-Magyarország	1 354	124	22 206	2 030
Hajdú-Bihar	491	94	8 788	1 688
Jász-Nagykun-Szolnok	461	129	11 373	3 191
Szabolcs-Szatmár-Bereg	814	154	13 825	2 619
Észak-Alföld	1 766	126	33 986	2 419
Bács-Kiskun	894	181	9 119	1 844
Békés	1 388	442	6 934	2 206
Csongrád	325	83	4 669	1 193
Dél-Alföld	2 607	217	20 722	1 727
<b>Összesen</b>	<b>11 534</b>	<b>120</b>	<b>179 314</b>	<b>1 868</b>

*COPD morbiditása hazánkban (régión bontásban)*

## TÜDŐRÁK

A tüdőrák előfordulási adatainak elemzése alapján a férfiak esetén az incidencia csökkenő tendenciát mutat, a nők esetén stagnál. A mortalitási mutatók hasonló tendenciát mutatnak. A Korányi Bulletin nyilvántartása a tüdőgondozóban megjelent tüdőrákos betegek adatait tartalmazza, így ez több ezres betegszámú, reprezentatív mintát képvisel. A 2020-as évhez képest csaknem ötszázal több új tüdőrákos beteget regisztráltak a tüdőgondozók 2023-ban, ez azonban nem a tényleges országos betegszám növekedésére utal, hanem a COVID hatását feltételezi. Arányosan több férfi és nő került regisztrálásra a tüdőgondozókban is, a nemek aránya nem változott, de a kiegyenlítődési tendencia hosszabb távon egyértelmű. Figyelemre méltó, hogy 1980-ban férfiak és nők viszonyításában messze a férfiak vezettek (84% vs. 16%), míg a tavalyi évben ez már csaknem ekvivalálódott (54% vs. 46%). Újabb adatok a hazai tüdőrák-incidenciát már nem mérik „világelső” helyre; bár az élbolyban vagyunk, azonban az incidencia lényegesen nem tér el a közép-európai országoktól.” *Korányi Bulletin 2024. 1. szám*

Év	Új betegek		Összes regisztrált		Rákregiszter	KSH mortalitás
	szám	%000	szám	%000	szám	szám
1970	2 530	14,5	3 076	29,7		
1980	3 960	37,0	5 508	51,4		
1985	4 553	42,7	6 431	60,3		
1990	5 269	49,8	8 197	78,8		
1995	5 808	56,7	10 729	105,0		
2000	6 255	62,3	13 374	133,0		
2005	6 555	64,9	17 560	174,0	10 161	7 571
2006	6 519	64,7	18 501	183,0	10 481	7 721
2007	6 062	60,2	19 473	194,0	10 404	8 123
2008	5 812	57,7	20 319	202,0	11 014	8 330
2009	6 224	61,8	20 015	199,0	10 935	8 453
2010	5 699	56,6	19 694	196,0	10 706	8 648
2011	6 205	62,1	20 312	203,0	11 947	8 533
2012	5 757	57,8	21 146	212,0	11 555	8 871
2013	5 415	54,6	21 586	218,0	11 360	8 569
2014	5 189	52,5	21 226	215,0	11 646	8 733
2015	4 814	49,0	21 874	223,0	11 753	8 753
2016	4 926	50,1	22 263	226,0	12 832	8 883
2017	4 641	47,5	22 609	230,0	12 236	8 840
2018	4 327	44,3	22 671	232,0	10 276	8 716
2019	4 225	43,2	22 635	232,0	11 295	8 447
2020	3 601	36,9	21 877	224,0	9 838	8 159
2021	3 184	33,0	21 228	218,0	9 885	7 867
2022	3 397	35,1	21 378	221,0		7 760
2023	3 646	38,0	19 985	208,0		

*Hörgőrákos megbetegedések morbiditási és mortalitási adatai*

## V. Vízelvezetés, vízellátás, szennyvíztisztítás

A Képviselő-testület 2023. év végén döntött az Önkormányzat tulajdonában álló víziközmű-vagyon és víziközmű vagyont működtető eszközök, valamint a BAKONYKARSZT Zrt.-ben meglévő részvények tulajdonjogának a Magyar Állam javára történő átruházásáról. Ezzel az Önkormányzatot terhelő víziközmű-szolgáltatás biztosítása vonatkozásában fennálló ellátási kötelezettségét átruházta a Magyar Államra. Az ivóvíz ellátási, szennyvízelvezetési, szennyvíztisztítási feladatokat továbbra is a Bakonykarszt Zrt. végzi településünkön. A 2024 évben végrehajtott fejlesztések, felújítások az alábbiak szerint alakultak:

### **Fejlesztések:**

Megvalósult vízbekötések száma: 11 db

Ebből lakosságot érintő: 8 db

Ebből közületet érintő: 3 db

Megvalósult szennyvíz csatlakozások száma: 3 db

Ebből lakosságot érintő: 1 db

Ebből közületet érintő: 2 db

*Ivóvíz hálózatot érintő fejlesztések:*

Várpalota védelmi beruházás D 200 KPE 1260 fm

*Szennyvíz hálózatot érintő fejlesztések:*

Várpalota védelmi beruházás D 110 KPE 575 fm

### **Rekonstrukciók:**

Megvalósult vízbekötés cserék száma: 11 db

Ebből lakosságot érintő: 11 db

Megvalósult szennyvízbekötések cserék száma: 0 db

*Ivóvíz hálózatot érintő rekonstrukciók száma:*

Várpalota, Loncsosi út D 315 KPE 305 fm

Várpalota, Szabadság tér D 160 KPE 276 fm

Várpalota, Szent István u. 3. D 110 KPE 40 fm

Várpalota, Árpád u. D 250 KPE 560 fm, D 110 KPE 185 fm

*Szennyvízhálózatot érintő rekonstrukciók:*

Várpalota védelmi beruházás D315 KG-PVC 160 fm

*Gépészetet érintő rekonstrukció:*

Várpalota készenléti átemelő gépészeti felújítása

*Folyamatban lévő munkák:*

Várpalota, Árpád u. ivóvíz rekonstrukció D 315 KPE bélelés 491 fm

Várpalota, Dankó u. szennyvíz rekonstrukció D 315 KPE 1370 fm

*Tervezett munkák:*

Várpalota, Vörösmarty u. ivóvíz rekonstrukció D 90 KPE 76 fm, D 110 KPE 476 fm

Az ivóvízminőségben az elmúlt időszakban változás nem történt. Az ivóvízminőségre vonatkozó főbb adatok az alábbiak szerint alakultak:

	Átlagérték településre		Határérték	
Ammónium-ion	< 0.02	mg/L	0.20	mg/L
Fajl. el. vezetőképesség (20 °C)	610.00	µS/cm	2500	µS/cm
Kalcium	86	mg/L	-	mg/L
Kálium	2	mg/L	-	mg/L
Kémiai oxigénigény (KOI ps)	0.5	mg/L	3.50	mg/L
Klorid	3	mg/L	100	mg/L
Magnézium	41.6	mg/L	-	mg/L
Mangán	< 0.02	mg/L	0.05	mg/L
m-lúgosság	8	mmol/L	-	mmol/L
Nátrium	3	mg/L	200	mg/L
Nitrát	5	mg/L	50	mg/L
Nitrit	< 0.01	mg/L	0.10	mg/L
Összes keménység	22	nk°	>5 és <35	nk°
pH	7.46	-	>6.50 és <9.50	-
Szulfát	11	mg/L	250	mg/L
Vas	< 0.03	mg/L	0.20	mg/L

Az aktuális részletes adatok a Bakonykarszt Zrt. honlapján ([https://bakonykarszt.hu/hu/water\\_quality?region\\_city=401](https://bakonykarszt.hu/hu/water_quality?region_city=401)) megtalálhatók.

## VI. Levegő állapota

A levegőszennyezettség kialakulása összetett, több befolyásoló tényezőtől függő folyamat. A kibocsátott légszennyező anyag mennyisége mellett meghatározó a szennyező anyagok fizikai kémiai tulajdonságai, egymással való kölcsönhatásuk, a kibocsátás talajszinttől mért magassága, az adott terület domborzati viszonyai, beépítettség és a meteorológiai körülmények is. A sok befolyásoló tényező miatt egyforma nagyságú emisszió esetén a települések területein térben és időben is jelentősen eltérő levegőszennyezettség alakulhat ki. Az egyes meghatározó tényezők némelyike csak kismértékben, vagy egyáltalán nem befolyásolhatók.

A levegőszennyezettség kedvező változását célzó intézkedések döntően a légszennyező anyag kibocsátások, a közlekedési, ipari, háztartási emissziók csökkentésére irányulnak, attól függően, hogy az adott területen mely kibocsátási forma határozza meg elsődlegesen a levegőterheltségi szintet.

A gépjárműforgalom a kialakuló levegőszennyezettség tekintetében az egyik meghatározó tényező, amely a nagyvárosok sűrűn beépített, nehezen átszellőző, jelentős gépjárműforgalmat lebonyolító területein okoz az emberi egészségre káros, egészségügyi határérték feletti levegőszennyezettségi szinteket.

Várpalota a lakosság számát és a területének nagyságát tekintve kisváros. A településre nem jellemzőek a sűrűn beépített területek, szűk utcák.

A város belterületén nem alakulnak ki hosszan tartó torlódások, dugók, melynek eredményeként a gépjárműforgalom kibocsátásából származó levegőszennyezettség jelentősen befolyásolná a környék levegőminőségét. Az átszellőzés, a légszennyező anyagok elkeveredése, felhígulása jól biztosított, így a gépjárműforgalomból származó kibocsátás kedvezőtlen hatása már a régi belső főútvonal mentén sem erőteljes.

A döntően kertvárosias jellegű, családi házas zöldövezeti városrészek 1-2 szintes beépítésű területei mellett megtalálhatók a központi és az északnyugati részen a többemeletes lakótelepi lakóépületekkel beépített területek is. A kertvárosi részeken a háztartási kibocsátások két formában jelentkezhetnek. Egyrészt az egyedi, elsősorban szilárd tüzelőanyaggal működő fűtőberendezésekkel rendelkező lakóházak fűtéséhez kapcsolódó-, illetve a kerti hulladékok, avarégetés során keletkező kibocsátások formájában, mely a távhőszolgáltatással ellátott lakótelepi területeken kevésbé jelent problémát. A lakossági kibocsátások hatása elsősorban a fűtési időszakban a PM<sub>10</sub> légszennyező anyagra vonatkozó rendkívüli levegőszennyezettségi időszakok kialakulása során jelentkezhet.

A településen üzemelő ipari pontforrások környezeti levegőre gyakorolt hatása a magasban történő kibocsátásnak és a hígulásnak köszönhetően a talaj közelben – a határértékekkel szabályozott szennyező komponensek tekintetében – jelentősen lecsökken. Normál üzemmenet esetén az ipari pontforrások a lakosságot zavaró mértékű, esetleg káros, határérték feletti levegőszennyezettséget nem okozhatnak.

A településen az uralkodó szélirány északnyugati. A településtől északnyugatra eső területeken nem található jelentős kibocsátásokkal rendelkező iparvidék, ezért az ipari tevékenység okozta kibocsátásból származó transzmisszió hatása Várpalota város esetében nem jellemző.

Nem elhanyagolható azonban más területekről, illetve a nagytávolságokból, országhatáron túlról, transzportfolyamatok révén érkező, nem ipari és egyéb forrásokból származó szennyezés, mely a település alapszennyezettségét a téli, fűtési időszakban megemeli, mely a szilárd tüzelőanyagokon alapuló hőenergia termelés és a lakossági tüzelés kedvezőtlen hatására utal.

Várpalota városban elhelyezett, a folyamatos mérést biztosító monitorállomás (konténer) az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózaton (OLM) belül városi, közlekedési besorolású.

Állomás helye: Várpalota, Szent István út, Honvéd u. sarok  
KSH kód: 11439  
Állomáskód: HUVP05  
Földrajzi koordinátái: 47°12,106' 18°08,573' (EOV:581479K; 206785É)  
Tengerszint feletti magassága: 170 m

A vonatkozó jogszabály (306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet) értelmében Magyarország területén az országos légszennyezettség értékelése érdekében a levegőterheltségi szintet és a légszennyezettségi határértékek betartását az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) vizsgálja.

Magyarország uniós tagságából adódóan a légszennyezettséggel kapcsolatos EU irányelvek előírásai átültetésre kerültek, ill. kerülnek, így a szabályozás megegyezik más tagországokban alkalmazottakkal. A releváns hatályos irányelvek és jogszabályok az alábbiak:

#### *EU irányelv*

##### AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2008/50/EK IRÁNYELVE

2008. május 21. a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról (A módosítója:A BIZOTTSÁG (EU) 2015/1480 IRÁNYELVE)

2015. augusztus 28. a környezeti levegő minőségének vizsgálata keretében alkalmazott referencia-módszereket, adathitelesítést és mintavételi pontok elhelyezkedését meghatározó szabályok tekintetében a 2004/107/EK és a 2008/50/EK irányelv egyes mellékleteinek módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg)

#### *Magyar jogszabályok*

4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről  
306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről

4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről

6/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról.

A fenti jogszabályokban rögzített mért légszennyező komponensekre mérési szabványok is vannak, melyek szakmaspecifikusan szabályozzák a mérések gyakorlatát, utalva a mérési helyszínekre körülményekre is.

#### *A várpalotai automata mérőállomás által mért komponensek mérés szabványai*

MSZ ISO 10473:2003 Környezeti levegő. Szemcsés anyagok tömegének meghatározása szűrőközegen. Béta-sugár-abszorpciós módszer

MSZ EN 14211:2013 Környezeti levegő. A nitrogén-dioxid és a nitrogén-monoxid koncentrációjának mérése szabványos kemilumineszcenciás módszerrel

MSZ EN 14212:2013 Környezeti levegő. A kén-dioxid koncentrációjának mérése szabványos ultraibolya-fluoreszcenciás módszerrel

MSZ EN 14625:2013 Környezeti levegő. Az ózon koncentrációjának mérése szabványos ultraibolya-fotometriás módszerrel

MSZ EN 14626:2013 Környezeti levegő. A szén-monoxid koncentrációjának mérése szabványos nem diszperzív, infravörös spektrometriás módszerrel

MSZ EN 14662-1:2005 A környezeti levegő minősége. A benzol koncentrációjának mérése szabványos módszerrel. 1. rész: Szivattyús mintavétel és azt követő termikus deszorpció és gázkromatográfia

MSZ EN 14662-2:2005 A környezeti levegő minősége. A benzol koncentrációjának mérése szabványos módszerrel. 2. rész: Szivattyús mintavétel és azt követő oldószer-deszorpció és gázkromatográfia

MSZ EN 14662-3:2016 Környezeti levegő. A benzol koncentrációjának mérése szabványos módszerrel. 3. rész: Automatikus szivattyús mintavétel és azt követő helyszíni gázkromatográfia

MSZ EN 16450:2017 Környezeti levegő. A szálló por (PM10; PM2,5) koncentrációjának mérése automatikus mérőrendszerekkel

A fenti jogszabályok előírásai alapján, szakmai kiválasztási folyamatban kerültek rögzítésre az OLM hálózat állomásainak helyszínei, besorolásai. A hálózat, és benne az állomások és mérőpontok így megfelelnek a vonatkozó EU direktívák (2008/50/EK irányelv és 2004/107/EK irányelv) követelményeinek. Ezek a követelmények többek között a minimális darabszám mellett a mérőpontok elhelyezkedésére, kialakítására és az adatrendelkezésre-állási szabályokra vonatkoznak. A mérőállomások telepítéséről és üzemeltetéséről a vonatkozó rendelet (a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 14.) VM rendelet), illetve a szabványok rendelkeznek, részletesen előírva pl. a mérőállomás minimális távolságát az épített környezeti elemektől vagy a mintavételi magasságot, valamint a műszerek számára biztosítandó üzemeltetési körülményeket, az ellenőrzések és kalibrálások gyakoriságát, módját, megfelelési kritériumokat. A mért adatok a <https://legszenyezettség.met.hu/levegominoseg/meresi-adatok/automata-merohalozat> internet címen nyomon követhetők. Az automata mérőhálózat keretén belül működő konténeren kívüli ún. manuális mérőhálózattal is kiegészülnek a levegőminőségi mérések, amely az egész országot befedő hálózat, az úgynevezett RIV (regionális immisszió vizsgáló állomás) "off-line" mérőhálózat jogutódjának tekinthető, amelyben a mérések kiterjednek a nitrogén-dioxid és az ülepedő por immisszió meghatározására. A mért adatok a <https://legszenyezettség.met.hu/levegominoseg/meresi-adatok/manualis-merohalozat> internet címen hozzáférhetők. Az adatok megerősítik az automata mérőhálózat eredményeit, valamint az automatamérő hálózathoz képest plusz információként kijelenthető, hogy ülepedő por szennyezettséget tekintve a levegőminőség – a tavalyi évhez hasonlóan - kiváló. Az állomás nyitott területen, a Szent István út mellett, gépjárműforgalom kibocsátása által jelentős mértékben terhelt helyen üzemel.

Várpalota területén, a fenti mérőponton kívül, az OLM manuális mérőhálózat mérési programjában további két ponton, 24 órás mintavételi idővel nitrogén-dioxid, illetve 30 napos mintavételi idővel ülepedő por mérése is történik:

Várpalota, Tési út (Óvoda)	EOTR: 20705823	nitrogén-dioxid
Várpalota, Készenléti ltp.(Iskola)	EOTR: 20685861	nitrogén-dioxid, ülepedő por



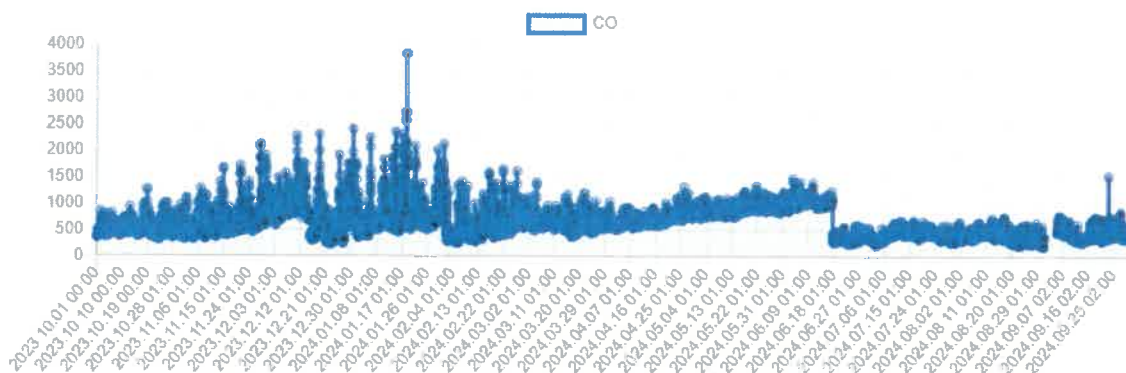


A mérési pontok helyszínei Várpalotán

## A MÉRÉSI EREDMÉNYEK

### CO mérési eredmények (órás átlagok) - monitorállomás

Tárgyévi éves átlag ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ):  $658,54 \mu\text{g}/\text{m}^3$  (előző év:  $703,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ )  
 Tájékoztatási határérték: három egymást követő órában  $20.000 \mu\text{g}/\text{m}^3$   
 Tájékoztatási határérték túllépés: nem volt





## NO<sub>2</sub> mérési eredmények – (órás átlag) monitorállomás

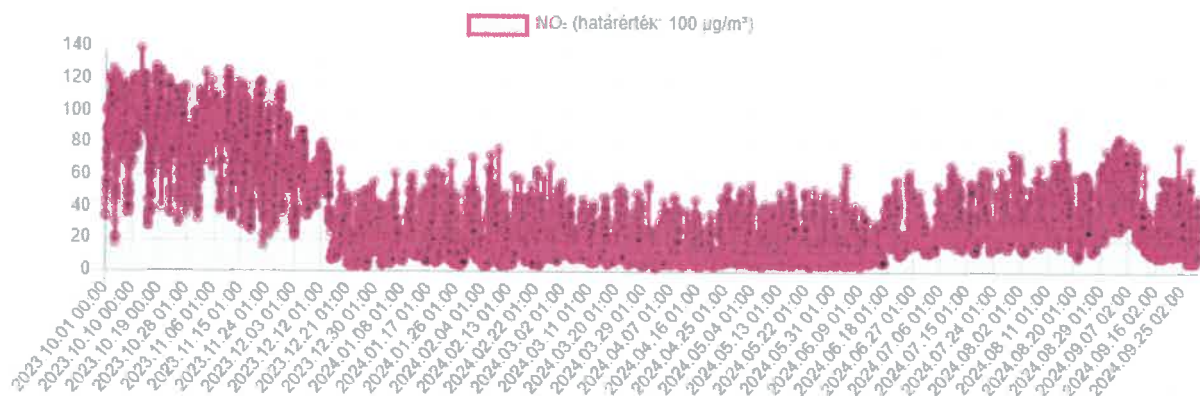
Tárgyévi éves átlag (µg/m<sup>3</sup>): 34,13 µg/m<sup>3</sup> (előző év: 66,2 µg/m<sup>3</sup>)

Tájékoztatási határérték: három egymást követő órában 350 µg/m<sup>3</sup>

Tájékoztatási határérték túllépés: nem volt

Egészségügyi határérték: 100 µg/m<sup>3</sup>

Egészségügyi határérték túllépés: 337 alkalommal történt (előző év: 728 alkalommal történt)

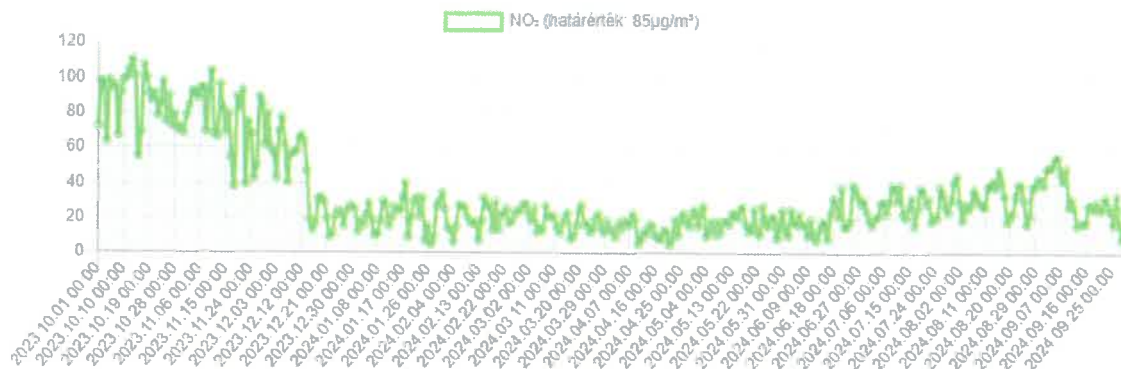


## NO<sub>2</sub> mérési eredmények – (24 órás átlag) monitorállomás

Tájékoztatási határérték: nincs

Egészségügyi határérték: 85 µg/m<sup>3</sup>

Egészségügyi határérték túllépés: 72 alkalommal történt (előző év: 71 alkalommal történt)

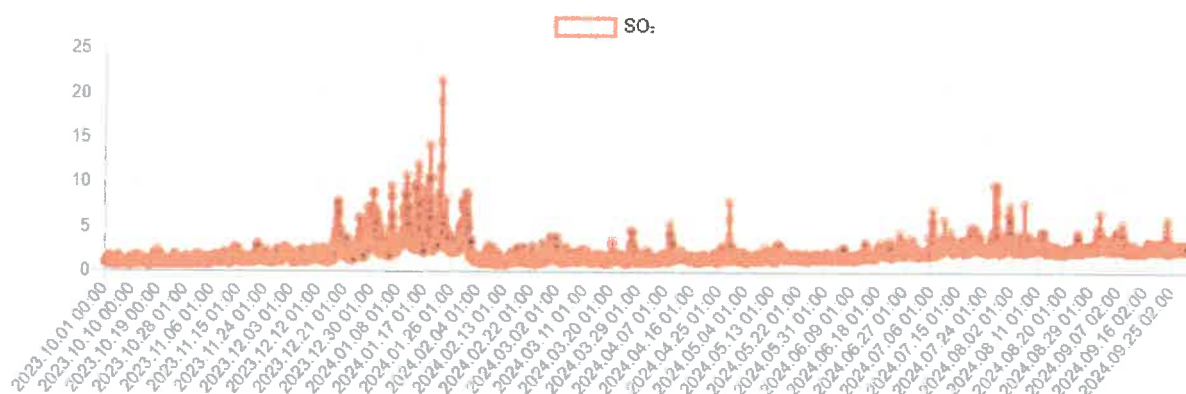


### SO<sub>2</sub> mérési eredmények – (órás átlag) monitorállomás

Tárgyévi éves átlag (µg/m<sup>3</sup>): 2,20 µg/m<sup>3</sup> (előző év: 1,9 µg/m<sup>3</sup>)

Tájékoztatási határérték: három egymást követő órában 400 µg/m<sup>3</sup>

Tájékoztatási határérték túllépés: nem volt

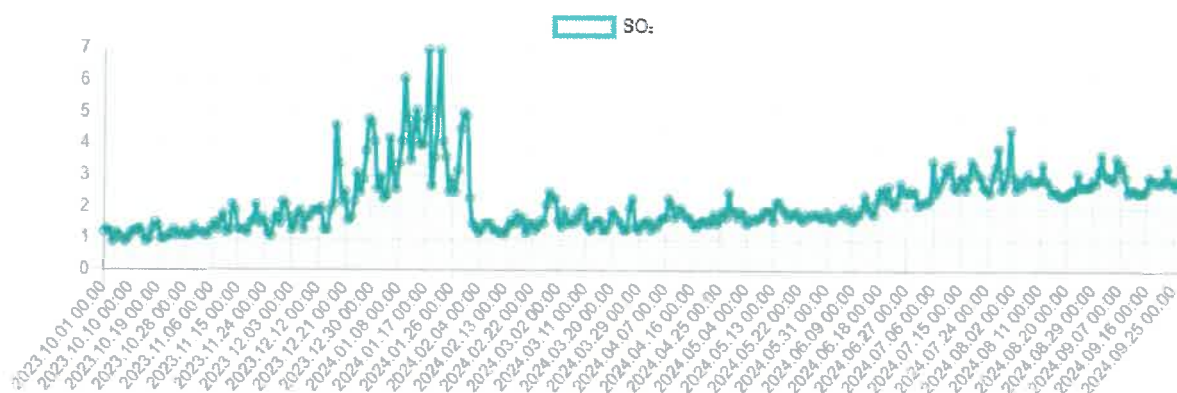


### SO<sub>2</sub> mérési eredmények – (24 órás átlag) monitorállomás

Tájékoztatási határérték: nincs

Egészségügyi határérték: 125 µg/m<sup>3</sup>

Egészségügyi határérték túllépés: 0 alkalommal történt (előző év: 0 alkalommal történt)

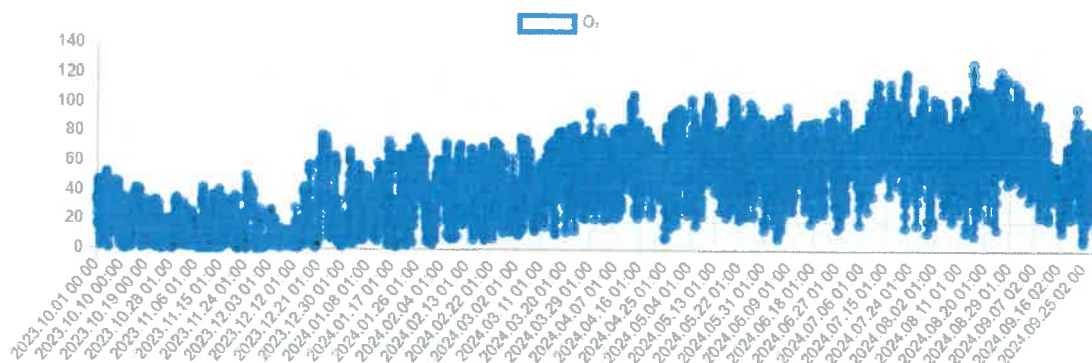


### O<sub>3</sub> mérési eredmények – (órás átlagok) monitorállomás

Tárgyévi éves átlag (µg/m<sup>3</sup>): 47,31 µg/m<sup>3</sup> (előző év: 44,4 µg/m<sup>3</sup>)

Tájékoztatási határérték: három egymást követő órában 180 µg/m<sup>3</sup>

Tájékoztatási határérték túllépés: nem volt

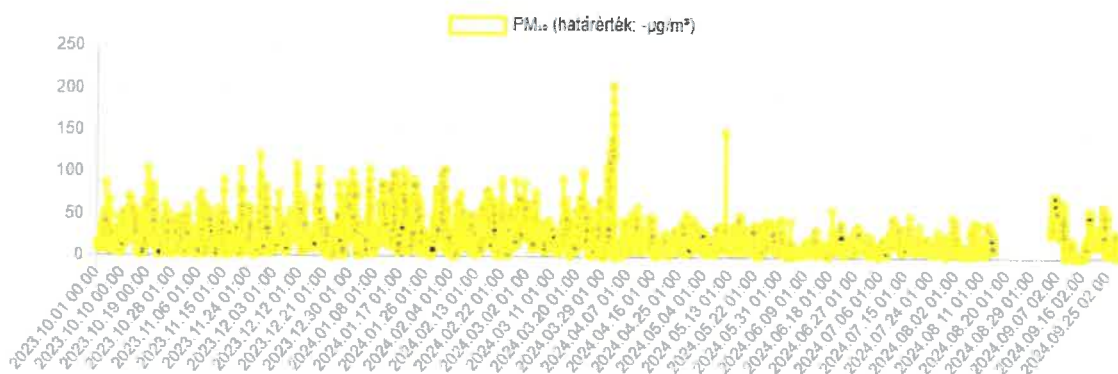


### PM<sub>10</sub> mérési eredmények – (órás átlagok) monitorállomás

Tárgyévi éves átlag (µg/m<sup>3</sup>): 20,85 µg/m<sup>3</sup> (előző év: 21,1 µg/m<sup>3</sup>)

Egészségügyi határérték: 50 µg/m<sup>3</sup>

Egészségügyi határérték túllépés: 503 órában történ



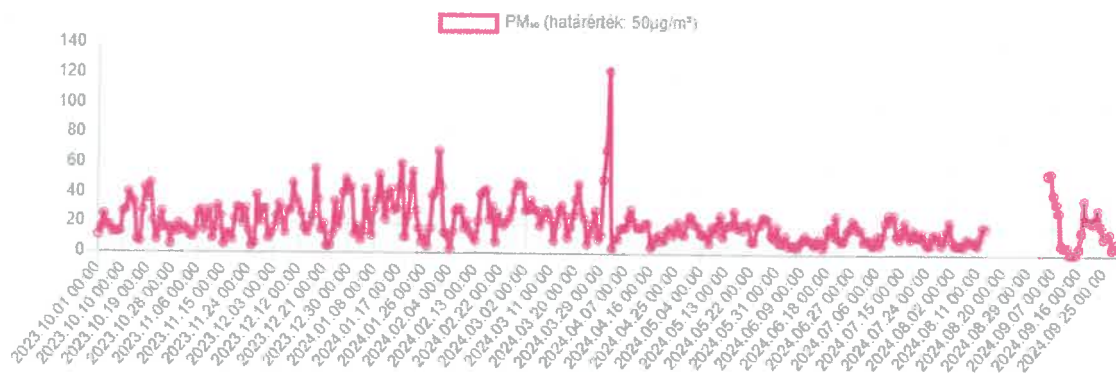
## PM<sub>10</sub> mérési eredmények – (24 órás átlagok) monitorállomás

Tájékoztatási határérték: 75 µg/m<sup>3</sup> két egymást követő napon és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható

Tájékoztatási határérték túllépés: nem volt

Egészségügyi határérték: 50 µg/m<sup>3</sup>

Egészségügyi határérték túllépés: 9 napon történt (előző év: 4 alkalommal történt)



*A határértékeknek való megfelelés vizsgálata során - komponensenként - az alábbiak állapíthatók meg:*

1. A szén-monoxid (CO) esetében mind az óras átlagok maximumára vonatkozó határértékek teljesültek, a terheltségi szintek lényegesen azok alatt futottak.
2. A monitorállomás által mért nitrogén-dioxid (NO<sub>2</sub>) 337 alkalommal meghaladta az óras és 71 alkalommal a 24 órás egészségügyi határértéket is. Ez elsősorban a fűtéssel, másodsorban a közlekedéssel összefüggő szennyezés.
3. A kén-dioxid (SO<sub>2</sub>) esetében látható, hogy a mért koncentrációértékek igen csekély mértékűek, lényegesen az egészségügyi határértékek alattiak. A maximális érték az egészségügyi határérték tizedét sem érte el.
4. Az ózon (O<sub>3</sub>) terheltségi szintje az év közepén, a meleg, napfényes időjárás körülményeknek köszönhetően tetőzött, a tájékoztatási határértéket azonban nem haladta meg. A koncentrációmaximum nem tekinthető helyi, Várpalota település levegőjére jellemző sajátosságnak, a nyári hónapokban az aktuális időjárás helyzettől függően más területeken is kialakulhat.
5. A szállópor (PM<sub>10</sub>) terheltségi szint a téli időszakban (fűtési szezonban) 9 alkalommal haladta meg az egészségügyi határértéket. Az év további szakaszaiban a koncentrációértékek menete a határérték közelében, az alatt alakult.

Várpalota város füstköd-riadó tervéről szóló, 5/2012. (II.28.) önkormányzati rendelet alkalmazása során - a környezeti levegővel kapcsolatosan - különböző határértéket különböztetünk meg (növekvő mértékben):

- **Egészségügyi határérték:** tartós egészségkárosodást nem okoz, amelyet az emberi egészség védelme érdekében a jogszabályban meghatározott módon és időn belül be kell tartani. Elérése és tartós túllépése veszélyes légszennyezettséget eredményez, intézkedési kötelezettség nincs.
- **Tájékoztatási küszöbérték:** itt lép életbe az első intézkedés, a tájékoztatás. A légszennyeztségnek egyes légszennyező anyagok tekintetében a lakosság egyes érzékeny (gyermek, időskorú, beteg) csoportjaira megállapított szintje, amelynek túllépése esetén a lakosságot tájékoztatni kell. Elérése és túllépése enyhébb intézkedéseket jelentő, tájékoztatási fokozatú szmoghelyzetet eredményez.
- **Riasztási küszöbérték:** a következő lépés, mely során – Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének a Várpalota város füstköd-riadó tervéről szóló, 5/2012. (II.28.) önkormányzati rendelet rendelkezései alapján – meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. Ez a légszennyeztség azon szintje, amelynek rövid idejű túllépése is veszélyeztetheti az emberi egészséget, és amelynél azonnali beavatkozást kell tenni. Elérése és túllépése forgalomkorlátozással járó intézkedéseket jelentő, riasztási fokozatú szmoghelyzetet eredményez.

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 3. melléklete alapján a tájékoztatási és riasztási küszöbértékek az alábbiak szerint alakulnak:

Légszennyező anyag	Átlagolási időszak	Tájékoztatói küszöbérték	Riasztási küszöbérték
		µg/m <sup>3</sup>	
Kén-dioxid	1 óra	400 három egymást követő órában	500 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 400
Nitrogén-dioxid	1 óra	350 három egymást követő órában	400 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 350
Szén-monoxid	1 óra	20 000 három egymást követő órában	30 000 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 20 000
Szálló por (PM10)	24 óra	75 két egymást követő napon és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható	100 két egymást követő napon és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható
Ózon	1 óra	180 három egymást követő órában	240 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 180

Városunkban szmogriadó tájékoztatói, vagy riasztási fokozatát akkor kell elrendelni, ha a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 3. számú mellékletében feltüntetett legalább egy légszennyező anyag koncentrációja az ott meghatározott időtartamban, az abban meghatározott tájékoztatói vagy riasztási küszöbértéket meghaladja és a meteorológiai előrejelzés alapján javulás nem várható. Ezekben az esetekben a lakosságot tájékoztatni kell, illetve szükség esetén riasztási fokozatot kell elrendelni.

Például a kisméretű részecske szennyezés (PM<sub>10</sub>) esetében 2 egymást követő napi (naptári napra vonatkozó 24 órás) átlaga meghaladja a VM rendeletben rögzített 75 µg/m<sup>3</sup> (tájékoztatói küszöbértéket) vagy a 100 µg/m<sup>3</sup> (riasztási küszöbértéket) és teljesülnek a rendelet további feltételei, azaz két egymást követő napon keresztül és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható.

A minősítés a mérőhelyek körzetében az ún. légszennyezettségi index alapján végezhető el, amely a mért koncentrációtól függően a kiváló és az erősen szennyezett között 5 minőségi csoportot különböztet meg:



<b>légszennyezettségi index</b>		1	2	3	4	5
		<i>kiváló</i>	<i>jó</i>	<i>megfelelő</i>	<i>szennyezett</i>	<i>erősen szennyezett</i>
<b>Kén-dioxid</b> ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ )	<i>órás átlag</i>	0 - 100	100-200	200-250	250-500	500-
	<i>24 órás átlag</i>	0 - 50	50-100	100-125	125-200	200-
	<i>éves átlag</i>	0-20	20-40	40-50	50-100	100-
<b>Nitrogén-dioxid</b> ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ )	<i>órás átlag</i>	0 - 40	40-80	80-100*	100-400	400-
	<i>24 órás átlag</i>	0-34	34-68	68-85	85-130	130-
	<i>éves átlag</i>	0-16	16-32	32-40*	40-80	80-
<b>Nitrogén-oxidok</b> (mint NO <sub>2</sub> ) ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ )	<i>órás átlag</i>	0-80	80-160	160-200	200-500	500-
	<i>24 órás átlag</i>	0-60	60-120	120-150	150-300	300-
	<i>éves átlag</i>	0-28	28-56	56-70	70-140	140-
<b>Szén-monoxid</b> ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ )	<i>órás átlag</i>	0-4000	4000-8000	8000-10000	10000- 20000	20000-
	<i>24 órás átlag**</i>	0-2000	2000-4000	4000-5000	5000-10000	10000-
	<i>éves átlag</i>	0-1200	1200-2400	2400-3000	3000-6000	6000-
<b>Ózon</b> ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ )	<i>órás átlag</i>	0-72	72-144	144-180	180-240	240-
	<i>24 órás átlag**</i>	0-48	48-96	96-120	120-220	220-
	<i>éves átlag***</i>	0-48	48-96	96-120	120-220	220-
<b>Szálló por</b> (PM <sub>10</sub> ) ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ )	<i>órás átlag</i>	0-30	30-50	50-70	70-100	100-
	<i>24 órás átlag</i>	0-20	20-40	40-50	50-90	90-
	<i>éves átlag</i>	0-16	16-32	32-40	40-80	80-
<b>Egyéb komponens esetén a határérték %-ában (%)</b>		0 - 40	40-80	80-100	100-200	200-

Ezen automata mérőhálózat adatai alapján összességében megállapítható, hogy Várpalotán (1 naptári évet figyelembe véve) a vizsgált időszakban a kén-dioxid, szén-monoxid és ózon szennyezettség szempontjából a levegőminőség kiváló, szálló por szennyezettség szempontjából a levegőminőség jó, nitrogén-dioxidok szempontjából megfelelő. Ezen minősítések megegyeznek az elmúlt évek hasonló időszakában minősített értékekkel.

## VII. Zaj- és rezgésvédelem

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet (továbbiakban: Zr.) 4. § (1) bekezdése szerint Zaj- és rezgésvédelmi ügyekben az elsőfokú hatósági jogkört - a (3)-(4) bekezdésben foglalt kivételekkel - a települési önkormányzat jegyzője gyakorolja. Az idei évben új zajkibocsátási határérték megállapítására nem nyújtottak be kérelmet.

A zaj elleni védelem helyi szabályairól szóló 4/2020. (II.21.) önkormányzati rendelete alapján, Várpalota Város Polgármestere 12 alkalommal adott közterületen tartott rendezvény hangosításához engedélyt.

A zajkibocsátási határértékek megállapítása során a Várpalota város helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének jóváhagyásáról szóló önkormányzati rendelet övezeti előírásait kell alapul venni. A leggyakoribb zaj- és rezgésvédelmi ügýtípus jelenleg hatályos határértékeit az alábbi táblázatok mutatják be.

### 1. Üzemi és szabadidős tevékenységből származó zajterhelés

Az önkormányzathoz átlagosan évi néhány esetben érkezik panasz, mely során a közterület-felügyelők - akkreditált mérőműszerrel - meg tudják állapítani a panasz jogosságát, illetve eljárást tudnak kezdeményezni az eljáró hatóságnál. A gyakorlati tapasztalatok alapján a következő zajforrások a jellemzőek: belterületi kisebb üzemek tevékenysége, kereskedelmi egységek nagyméretű légkondicionáló egységének zaja, szórakozóhelyek zaja.

*Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken*

Sor- szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre* (dB)	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

### 2. Ipari, mezőgazdasági, építési zajok

Ipari, mezőgazdasági eredetű zajok nem jellemzőek a védendő területen, köszönhetően annak, hogy az elmúlt évtizedben jelentősen lecsökkent az ipari tevékenység mértéke a városban. A terhelés kedvező mértékéhez az is hozzájárul, hogy az aktív ipari tevékenységet végző



vállalkozások jellemzően nem a városias beépítettségű területeken létesítették telephelyeiket. A mezőgazdasági eredetű zaj alacsony mértékének szintén hasonló tényezői vannak, viszonylag kevés mezőgazdasági terület van a város külterületén, illetve ezek megközelítő útvonalai csak kis mértékben érintik a lakott részeket.

*Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken*

Sor- szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM, megítélési szintre* (dB)					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	60	45	55	40	50	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	65	50	60	45	55	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
4.	Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

**3. Közlekedési eredetű zajok**

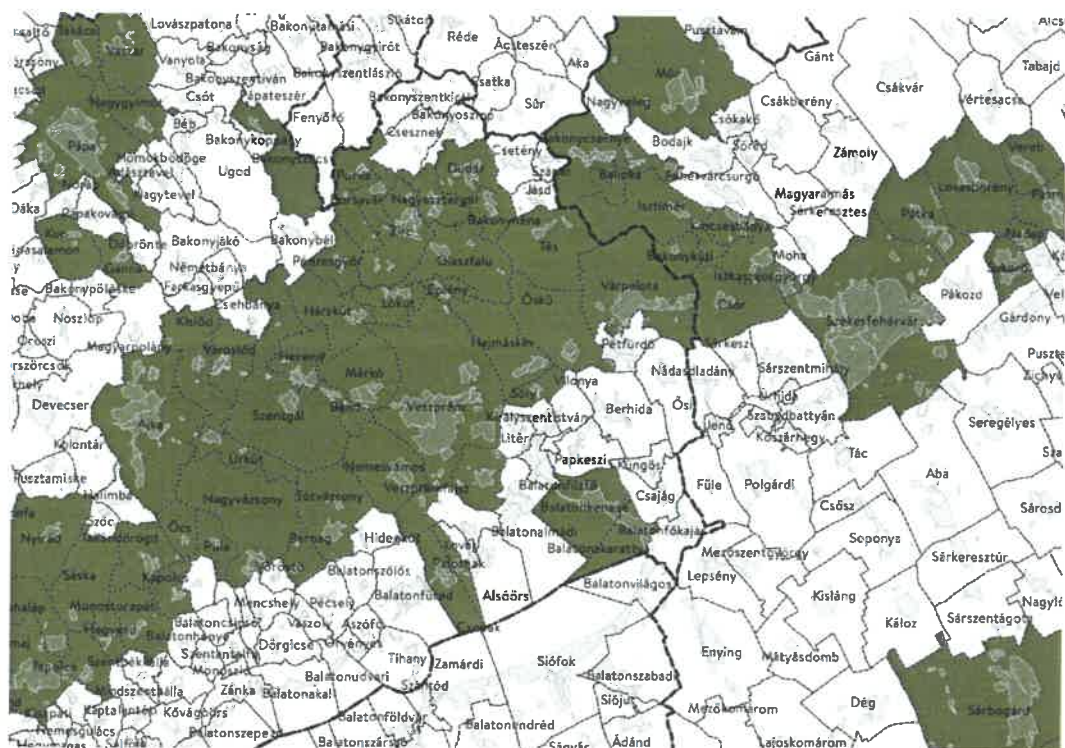
Zaj-és rezgésvédelmi szempontból a 2018. év első felében átadásra került 8-as számú elkerülő út nagyságrendekkel csökkentette a közlekedési eredetű zajterhelést.

*A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken*

Sor- szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM'kö megítélési szintre* (dB)					
		kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől** származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvartól, a vasúti fővonalától és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel és leszállóhelytől*** származó zajra	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
4.	Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

#### 4. Katonai lőtérrel összefüggő zaj-, és rezgésvédelmi ügyek

Az Országgyűlés 2018. december 12-én elfogadta Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt, amelynek területrendezési terveket érintő fejezetei 2019. március 15-től hatályosak. E törvényi alkalmazásban a *honvédelmi és katonai célú terület övezet*: az OTTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelyben a Magyarország védelmi képességeit alapvetően meghatározó vagy a NATO-tagságból eredő, valamint a nemzetközi szerződésekben vállalt köteleességek teljesítéséhez és a Magyar Honvédség alapfeladatainak rendeltetésszerű, szakszerű és jogszerű ellátásához szükséges építmények elhelyezésére vagy katonai tevékenységek végzésére szolgáló területek találhatóak.



Az idei esztendőben végrehajtott nagyszabású hadgyakorlatokról, lakosságot érintő katonai feladatokról, a jelentősebb csapatmozgásokról és a lakosság nyugalma befolyásoló rendezvényekről a katonai szervezet vezetője folyamatosan tájékoztatta a helyi védelmi bizottságot, valamint a helyi önkormányzatot és a lakosságot. Ezekben a kérdésekben Önkormányzatunk nem rendelkezik zajvédelmi hatáskörrel. Az esetlegesen okozott károkat az MH Böszörményi Géza Csapatgyakorlótér Parancsnoksághoz kell megküldeni, mely során a Magyar Honvédség feladatainak ellátásával összefüggő nemzetközi kártérítési ügyekkel kapcsolatos eljárás részletes szabályairól szóló 276/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet ad iránymutatást.

## VIII. Épített környezet

1. Várpalota Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a TOP\_PLUSZ-2.1.1-21 kódszámú Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése elnevezésű pályázati felhívásra, mely pályázat kapcsán a Bán Aladár Általános Iskola energetikai korszerűsítését kívánta megvalósítani. A projekt elsődleges célkitűzése az Önkormányzat 1/1 tulajdonában lévő épület energiafogyasztásának számottevő és tartós csökkentése. A pályázatba bevont létesítmény szigetelése, nyílászárók felújítása, cseréje, homlokzat- és tetőszigetelése önmagában is jelentős megtakarítást hozhat. Az Önkormányzat számára kedvező eredmény érhető el a korszerűsítési munkálatokkal, jelentősen csökkenthetők az energiaköltségek. A projekt összköltsége: 399.999.170.- Ft, várható befejezés 2024. december 31.

2. Várpalota Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a „Belterületi közutak fejlesztése” c. felhívására. A benyújtott, TOP\_PLUSZ-1.2.3-21-VE1-2022-00031 azonosítószámmal nyilvántartott támogatási kérelmét a(z) Magyar Államkincstár Veszprém Megyei Igazgatóság vezetője 699.924.450.- Ft összegű támogatásra érdemesnek ítélte. Az elnyert támogatásból kettő jelentős útépítés valósul meg városunkban.

- Az *Árpád utca*, mint a város egyik fő gyűjtőútja teljes hosszban felújításra kerül a Rákóczi és a Sörház utcai útcsatlakozások között. A Jókai utca és a Honvéd utcai csatlakozás közötti szakasz új nyomvonalon fog haladni, a régi nyomvonal a parkolók kiszolgáló útja lesz. Az út és parkoló építési munkákkal együtt ivóvíz vezeték rekonstrukciós munkák is készülnek, valamint a közvilágítási hálózatot, berendezéseket is hozzá kell alakítani az említett új nyomvonal szakaszhoz.

- A *Szabadság tér* városunk központi tere, amely jelentős forgalommal bír, mivel a város szerkezetéből adódóan az egyes városrészek közötti forgalom, illetve a helyi és helyközi autóbusz járatok többsége is áthalad rajta. A tér mindenképpen felújításra szorul, mivel a közlekedési felületeinek burkolata rendkívül elhasználódott, állandó kátyúzási, javítási munkát igényel. Az útcsatlakozások a tér két végében találhatóak, a déli végében a Kossuth és a Szent Imre utcai csatlakozás, az északi, a Thury-vár felőli végében pedig a város legforgalmasabb útja a Szent István út, valamint a Tési domb felől az Újlaky utca csatlakozik. Tervezői vizsgálat alapján ebbe a vár előtti csomópontba közlekedési szempontból a legcélszerűbb egy körforgalom kialakítása. A város lakossága részéről is több alkalommal felmerült egy körforgalom igénye ezen kereszteződésben.

3. Várpalota Város Önkormányzata, és az Építési és Közlekedési Minisztérium konzorciuma által megvalósításra kerülő, KEHOP-2.2.2-15-2016-00064 azonosítószámú, „Várpalota város szennyvízelvezetésének korszerűsítése” elnevezésű projekt keretében, a Várpalota, Szélhelyi utcában működő szennyvízátemelő és a kapcsolódó szennyvíz nyomóvezeték rekonstrukciója, valamint a jelenlegi szennyvíztisztító telep fejlesztése, korszerűsítése történik meg. A szennyvíztisztító telep munkálatai még zajlanak, de a szennyvíz nyomóvezeték rekonstrukciós munkálatait - a Várpalota, Péti út - Dankó utcai szakaszán - a kivitelezést végző STRABAG Vízépítő Kft. (Vízépítés Területi Igazgatóság, 1117 Budapest, Gábor Dénes utca 2.) már befejezte. A nyomóvezeték üzemszerűen működik, az útburkolat helyreállítási munkálatok a végső kopóréteg beépítésével megtörténtek. A projekt támogatásának összege: 2.197.567.147.- Ft.

Várpalota, 2024. november 19.

  
Campanari-Talabér Márta  
polgármester

Várpalota Város Önkormányzati  
Képviselő-testülete  
8100 Várpalota, Gárdonyi Géza u. 39.

*Határozati javaslat*

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2024. november 28-i ülésén a Polgármester előterjesztése alapján az alábbi határozatot hozta:

**.../2024. (XI. 28.) képviselő-testületi  
h a t á r o z a t :**

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján készült, a település 2024. évi környezeti állapotáról szóló előterjesztést elfogadja.

A Képviselő-testület felkéri a Gazdasági Bizottság elnökét, hogy az előterjesztésben foglaltakról a lakosságot az évi rendes közmeghallgatáson keresztül tájékoztassa.

**Határidő:** a döntés megküldésére azonnal  
**Felelős:** Campanari-Talabér Márta polgármester  
**Végrehajtásban közreműködik:** Bérczes Beáta jogi előadó

Várpalota, 2024. november 28.

**Campanari-Talabér Márta**  
polgármester

**dr. Ignáczi Anita Éva**  
jegyző